

Sammanträdande organ

Vård- och omsorgsnämnden

Tid

2024-06-13 klockan 08:30

Plats

Solrosen, Västgötagatan 18 (social- och omsorgsförvaltningen)

Samling utanför klockan 8.15

Nr	Ärende	Beteckning	Föredragande
1	Upprop		
2	Val av justerare		
3	Fastställande av dagordning		
4	Information – arbetskonsulenternas arbete		
5	Yttrande över förslag om en anställningsmyndighet för Katrineholms kommun	VON/2024:55	Anna-Lena Ramstedt
6	Underlag för vård- och omsorgsnämndens övergripande plan med budget 2025	VON/2024:32	Marie Myrbeck Lars Hernevid
7	Tertialrapport 2024 vård- och omsorgsnämnden	VON/2024:58	Lars Hernevid
8	Redovisning av översyn av lekotekets verksamhet	VON/2023:59	
9	Gallring av patientjournaler	VON/2024:11	
10	2024 års kvalitetsutmärkelse	VON/2024:30	
11	Aktuell verksamhetsinformation		
12	Redovisning av delegationsbesut		
13	Meddelanden		

Johanna Karlsson (S)

Ordförande

Förhinder anmäls till Mona Kjellström 0150-578 14 mona.kjellstrom@katrineholm.se**Av hänsyn till våra allergiker. Kom doftfri!****Kommande sammanträdesdagar år 2024**

Beredning 13.15-15.00	15/8	12/9	30/10 15-16	28/11	
Nämnd 13.15 Solrosen	29/8 8.30- 12.00	26/9 8.30- 12.00	14/11	12/12 8.30- 12.00	
Enskilt utskott 13.15-15.00 Lokal: Yngaren 2	11/6 (tis)	5/9	10/10	7/11	5/12

Förslag till yttrande över remiss med förslag om ny anställningsmyndighet

Social- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom social- och omsorgsförvaltningens bedömning och sänder den till kommunledningsförvaltningen.

Ärendebeskrivning

Idag är respektive nämnd i Katrineholms kommun en egen anställningsmyndighet. Det innebär att kommunen som arbetsgivare och organisation omfattar sju anställningsmyndigheter. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen tar över denna roll för hela kommunorganisationen. Personalutskottet har ställt sig bakom förslaget. Förslaget har sänds på remiss till nämnderna för yttrande till senast den 30 juni 2024.

Fördelarna som framförs med detta förslag är främst att kommunen agerar och uppträder som en arbetsgivare, då kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens arbetsgivarpolitik. Ansvarsfrågan anses då bli tydligare där nämnderna styr verksamheten och den därtill kopplade arbetsmiljön och kommunstyrelsen har ansvar för arbetsgivaruppdraget.

Verkställigheten av arbetsgivarpolitiken ska inte blandas samman med nämndens verksamhetsansvar. Utifrån reglementet är respektive nämnd ytterst ansvarig för verksamheten och den till verksamheten knutna arbetsmiljön.

För att öka flexibiliteten, säkerhetsställa ändamålsenlig hantering utifrån kommunalrätt och arbetsrätt samt öka möjligheterna att exempelvis kombinera arbeten inom olika nämnder inom samma anställningsavtal föreslås anställningsavtalen, oavsett beslut om en anställningsmyndighet, omformuleras.

Social- och omsorgsförvaltningens bedömning

Social- och omsorgsförvaltningen gör samma bedömning som kommunledningsförvaltningen gällande fördelar och risker med att ersätta de sju anställningsmyndigheterna med en enda anställningsmyndighet och ställer sig utifrån det bakom förslaget. Det bedöms främst ge en ökad tydlighet gällande ansvaret för arbetsgivarpolitik i förhållande till arbetsmiljö kopplat till verksamhet samt en ökad flexibilitet att ställa om organisationen vid behov, exempelvis vid krissituationer.

Ärendets handlingar

- Protokollsutdrag personalutskottet 2024-04-03, § 8, En anställningsmyndighet
- Skrivelse, En anställningsmyndighet
- Remissanvisning - Förslag om en anställningsmyndighet

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Beslutet skickas till: Kommunledningsförvaltningen, akten

§ 8

KS/2024:160

En anställningsmyndighet

Personalutskottets beslut

- Personalutskottet ställer sig bakom förslaget om att övergå från sju anställningsmyndigheter till en anställningsmyndighet under Kommunstyrelsen.
- Förslaget sänds på remiss till nämnderna för yttrande till senast den 30 juni 2024.

Sammanfattning av ärendet

Idag är respektive nämnd egen anställningsmyndighet. Det innebär att kommunen som arbetsgivare och organisation omfattar sju anställningsmyndigheter.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen tar över denna roll för hela kommunorganisationen.

Fördelarna med detta förslag är främst att kommunen agerar och uppträder som en arbetsgivare, då kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens arbetsgivarpolitik.

Ansvarsfrågan blir tydligare - nämnderna styr verksamheten och den därtill kopplade arbetsmiljön och kommunstyrelsen har ansvar för arbetsgivaruppdraget.

Verkställigheten av arbetsgivarpolitiken ska inte blandas samman med nämndens verksamhetsansvar. Utifrån reglementet är respektive nämnd ytterst ansvarig för verksamheten och den till verksamheten knutna arbetsmiljön.

För att öka flexibiliteten, säkerhetsställa ändamålsenlig hantering utifrån kommunalrätt och arbetsrätt samt öka möjligheterna att exempelvis kombinera arbeten inom olika nämnder inom samma anställningsavtal föreslås anställningsavtalen, oavsett beslut om en anställningsmyndighet, omformuleras.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-03-26

Personalutskottets överläggning

Under personalutskottets överläggning yttrar sig Mica Vemic (SD), Ulrica Truedsson (S), Gunnar Ljungqvist (S), Anneli Hedberg (S), Fredrik Ahlman (M) och Inger Fredriksson (C) samt personalchefen Ingrid Lindbom.

Beslutet skickas till:

Berörda nämnder

Akten

En anställningsmyndighet

Förvaltningens förslag till beslut

- Personalutskottet ställer sig bakom förslaget om att övergå från sju anställningsmyndigheter till en anställningsmyndighet under Kommunstyrelsen.
- Förslaget sänds på remiss till nämnderna för yttrande till senast den 30 juni 2024.

Sammanfattning av ärendet

Idag är respektive nämnd egen anställningsmyndighet. Det innebär att kommunen som arbetsgivare och organisation omfattar sju anställningsmyndigheter.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen tar över denna roll för hela kommunorganisationen.

Fördelarna med detta förslag är främst att kommunen agerar och uppträder som en arbetsgivare, då kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens arbetsgivarpolitik.

Ansvarsfrågan blir tydligare - nämnderna styr verksamheten och den därtill kopplade arbetsmiljön och kommunstyrelsen har ansvar för arbetsgivaruppdraget.

Verkställigheten av arbetsgivarpolitiken ska inte blandas samman med nämndens verksamhetsansvar. Utifrån reglementet är respektive nämnd ytterst ansvarig för verksamheten och den till verksamheten knutna arbetsmiljön.

För att öka flexibiliteten, säkerhetsställa ändamålsenlig hantering utifrån kommunalrätt och arbetsrätt samt öka möjligheterna att exempelvis kombinera arbeten inom olika nämnder inom samma anställningsavtal föreslås anställningsavtalen, oavsett beslut om en anställningsmyndighet, omformuleras.

Ärendebeskrivning

Frågan om en anställningsmyndighet för organisationen har vid flera tillfällen varit uppe för dialog.

Senast uppstod den under pandemin då både administrativa och arbetsrättsliga hinder behövde hanteras för att säkerhetsställa god och säker vård genom att temporärt flytta avgörande kompetenser mellan förvaltningarna. Något som försenade förflyttningen mellan arbetsplatser i kommunen och kunde ha påverkat brukare och patienter.

En omvärldsbevakning har gjorts i närbelägna kommuner och det finns olika lösningar, beroende på hur organisationerna styrs.

Arbetsgivarepolitiken – en arbetsgivare

En anställningsmyndighet ger tydligare förutsättningar för en enhetlig politisk styrning i arbetsgivarfrågorna.

Arbetsgivarpolitiken styrs genom att kommunfullmäktige fattar beslut om inriktningsfrågor. Utifrån styrdokument som fastställts av kommunfullmäktige fastslår tjänstemannaorganisationen riktlinjer, handlings- /åtgärdsplan och rutiner. I styrdokumenterna tydliggörs ambitioner och villkoren för olika personalrelaterade frågor som exempelvis anställningsförmåner, lönebildning och arbetsmiljörelaterade frågor. Hur attraktiv Katrineholms kommun uppfattas som arbetsgivare kan påverkas av att nämnderna hanterar personalfrågor olika. En sammanhållen arbetsgivarpolitik är en av förutsättningarna för att kunna arbeta aktivt med hur både blivande och redan anställda uppfattar Katrineholms kommun som arbetsgivare.

Utifrån ett arbetsrättsligt perspektiv förutsätts det att kommunen uppträder som en arbetsgivare och hanterar personalfrågorna på samma sätt, oavsett vilken nämnd medarbetaren tillhör. De kommunövergripande personalfrågorna samverkas med de fackliga parterna i Cesam (central samverkansgrupp) och berör därmed samtliga anställda i kommunen. I respektive nämnds delegationsordning finns beskrivet vem det är som har delegation att besluta i olika personalfrågor. Genom att samla alla anställda inom en anställningsmyndighet ökar möjligheten till en enhetlig hantering av personalfrågor.

Den föreslagna förändringen, där kommunstyrelsen blir anställningsmyndighet och därefter delegerar arbetsgivaruppdraget direkt till förvaltningscheferna, vilka är anställda av kommunstyrelsen, ger en tydlig ansvarskedja där verkställigheten av arbetsgivarpolitiken framför allt blir en fråga mellan förvaltningschef och kommunstyrelsen.

Verksamhetsansvar

Verkställigheten av arbetsgivarpolitiken ska inte blandas samman med nämndens verksamhetsansvar. Respektive nämnd är ytterst ansvarig för verksamheten utifrån de av kommunfullmäktige fastställda reglementet där nämnden har ansvar för att säkerställa en fungerande verksamhet i form av mål- och resultatstyrning samt ekonomisk uppföljning. Förvaltningschefens har i sin tur ansvar att gentemot nämnden säkerställa verksamhetens kvalitet, effektivitet och organisation.

I praktiken innebär därför förslaget få ändringar i den löpande verksamheten. Anställande chef har fortsatt ansvar för att attrahera, rekrytera, utbilda och behålla medarbetare. Chefsuppdraget är därmed intakt, till exempel att anställa, fatta beslut om lön med mera enligt delegationsordningen.

Arbetsmiljö

I kommuner och regioner är det obligatoriskt att det finns en skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter. Det är fullmäktige som har det yttersta ansvaret för arbetsmiljön.

Det har gjorts en omvärldsbevakning i länet och kontakter har tagits med SKR för att inhämta erfarenheter kring frågan om anställningsmyndighet och fördelning av

arbetsmiljöuppgifter. Olika kommuner och regioner har olika organisationer och styrmodeller. Därför går det inte att säga något bestämt om hur fördelning av arbetsmiljöuppgifter ska göras.

Till skillnad från arbetsgivaransvaret, som följer LAS (Lagen om anställningsskydd) och kommunalrättsliga principer, fördelas arbetsmiljöansvaret utifrån arbetsmiljölagstiftning. Det innebär att arbetsgivaren med beaktande av arbetsmiljölagen har valfrihet i hur arbetsmiljöuppgifter fördelas, med utgångspunkt i att delegaten alltid ska ha mandat och resurser för att kunna fullgöra arbetsmiljöansvaret för den verksamhet som den bedriver. Frågan om kommunstyrelsens roll som anställningsmyndighet påverkar därför inte frågan om hur arbetsmiljöansvaret fördelas.

Arbetsmiljölagen förutsätter en obruten kedja i ansvarstagande för verksamhet från respektive nämnd till enskild medarbetare. Fördelningen av ansvaret bygger på att respektive nivå, som nämnd, förvaltningschef, verksamhetschef och enhetschef, har förutsättningar att utifrån kunskap, budget och befogenheter utföra verksamheten i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen.

Fördelningen av arbetsmiljöuppgifterna på de olika nivåerna ska ske utifrån straffrättsliga principer, där respektive nivå har ansvar för sina arbetsmiljöuppgifter som de har fått delegerat till sig. Nämnden fördelar arbetsmiljöansvar till förvaltningschef, som fördelar vidare ut i organisationen. En chef som bedömer att förutsättningar saknas för uppgiften genom otillräckliga befogenheter eller budget kan returnera arbetsmiljöansvaret. Det innebär att arbetsmiljön i större utsträckning är en verksamhetsknuten fråga än en arbetsgivarpolitisk fråga.

Detta är också en rekommendation från SKR att följa verksamhetsansvaret vid fördelning av arbetsuppgifter för att "inget ramlar mellan stolarna". Därför är det lämpligt att arbetsmiljöansvar och verksamhetsansvar följer varandra. Om ett organ har ansvar för verksamheten är rekommendationen att samma organ har en fördelning av arbetsmiljöuppgifter.

Övertalighet

Förslaget med att låta kommunstyrelsen vara anställningsmyndighet för hela kommunen påverkar inte en eventuell turordningslista vid en arbetsbristförhandling. Detta styrs av dom turordningsregler som finns i våra kollektivavtal och som innebär att den yttersta gränsen för turordningen är förvaltningsnivån.

Arbetsplikt eller arbetsskyldighet

Kommunstyrelsen har rent kommunalrättsligt befogenheter att förflytta personal mellan kommunens anställningsmyndigheter. Det är dock inte möjligt att omplacera till arbete utanför en medarbetares arbetsskyldighet. Som utgångspunkt sätter arbetsbeskrivningen i anställningsavtalet gränsen för arbetsskyldigheten.

Kommunorganisationen med sju anställningsmyndigheter innebär fler administrativa, men också arbetsrättsliga utmaningar som blev tydliga i samband med arbetet kring heltid som norm och under pandemin då det uppstod behov av att temporärt omplacera kompetenser för att säkerställa god och säker vård.

Enligt en allmän princip inom arbetsrätten utgörs den yttre ramen för den anställdes arbetskyldighet oftast av tillämpligt kollektivavtalsområde som den anställda omfattas av. Detta innefattar arbetsgivarens naturliga verksamhetsområde. En anställd är alltså skyldig att utföra allt arbete som rymms inom detta område.

Anställningsavtalet är av stor betydelse för att bland annat fastställa en medarbetarens arbetskyldighet. I nuvarande anställningsavtal inom Katrineholms kommun anges en fast placering vid respektive anställningsmyndighet.

Utifrån ovanstående är det anställningsavtalets utformning som sätter ramen för medarbetarens arbetskyldighet. Arbetsgivaren har en vid rätt att leda och fördela arbetet, vilket också innebär omplacering av medarbetare så länge det sker inom medarbetarens arbetskyldighet. För att öka flexibiliteten, säkerhetsställa ändamålsenlig hantering utifrån kommunalrätt och arbetsrätt samt öka möjligheterna att exempelvis kombinera arbeten inom olika nämnder inom samma anställningsavtal föreslås anställningsavtalen, oavsett beslut om en anställningsmyndighet, formuleras om till: Anställd inom Katrineholms kommun och för närvarande placerad vid *"enhet på förvaltningen"*.

Sammanfattningsvis är kommunledningsförvaltningens bedömning, att en förändring om att övergå från sju anställningsmyndigheter till en anställningsmyndighet, kan rekommenderas. Det ger en ökad flexibilitet att ställa om organisationen vid behov, särskilt vid krissituationer. Beslut om förändrad anställningsmyndighet kommer att innebära att reglementen behöver ändras. Om beslut fattas om förändrad anställningsmyndighet föreslås att det lämpligen träder i kraft vid årsskiftet 2024/2025. Ytterligare en konsekvens som behöver belysas inför att en förändring genomförs är huruvida anställningsavtalen ska skrivas om eller om det sker i samband med nyanställning.

Ingrid Lindbom
Personalchef

Beslutet skickas till:

Berörda nämnder

Remiss - Förslag om en anställningsmyndighet

Gemensamt för alla ärenden

- Synpunkter på ärendet utifrån det egna verksamhetsområdet (sakområdet) ska belysas ur verksamhetsmässiga och i förekommande fall juridiska och ekonomiska aspekter. Alla ärenden ska också då det är relevant belysas utifrån folkhälsa, tillgänglighet och barnkonventionens intentioner.
- Jämställdhetsintegrering ingår i kommunens styrsystem. Utifrån detta ska genus/jämställdhet belysas i ärendena. Eventuell statistik ska, så långt det är möjligt, vara könsuppdelad. Eventuella övriga relevanta synpunkter ska tas med i remissvaren/yttrandena.

Revisionsrapporter

Alla remissvar/yttranden som rör revisionsrapporter bör innehålla följande:

- Synpunkter/svar på revisionens samtliga förslag. Följ helst den disposition/ordning som finns i revisionsrapporten för att underlätta den fortsatta handläggningen och uppföljningen av ärendet. Ange om ni instämmer eller har en avvikande uppfattning i anslutning till varje förslag. Ange också om det finns områden som inte berör er nämnd/förvaltning.
- Ange tydligt vilka åtgärder ni kommer att vidta med anledning av revisorernas förslag.
- Om det finns områden där ni inte kommer att vidta föreslagna åtgärder – ange detta och motivera varför.

Motioner

- Nämnden gör en bedömning av motionen och föreslår kommunfullmäktige bifalla, avslå eller anse motionen vara besvarad. Det är kommunfullmäktige som beslutar om motionen.
- Föregå inte fullmäktiges ställningstagande i frågan genom att till exempel genomföra ett föreslaget utredningsuppdrag.

Inskickande av underlag

I normalfallet skickas begäran om yttrande till nämnden. Det är därefter respektive nämnd/förvaltning som avgör internt vilken instans som ska avge yttrandet. I de fall ärendet är behandlat av nämnden ska protokollet, inklusive eventuella reservationer, skickas till kommunledningsförvaltningen. Om inte hela förvaltningsförslaget är citerat i protokollet ska förvaltningens förslag biläggas ärendet. Protokollsutdrag och eventuellt beslutsunderlag skickas i första hand via LEX, annars via e-post till kommunledningsforvaltningen@katrineholm.se.

Avstå från att yttra sig

Om ni inte har för avsikt att lämna något remissvar/yttrande ska ni meddela detta till kommunledningsförvaltningen inom angiven svarstid. Ange orsaken till varför ni inte kommer att svara.

Frågor kring ärendet

Ni är alltid välkomna att kontakta oss på kommunledningsförvaltningen vid eventuella frågor eller funderingar kring ärendet/remissen. Ring i första hand den person ni fått remissen ifrån. Namn och telefonnummer framgår nedan. Finns inte ordinarie handläggare på plats hjälper vi andra till så gott det går!

Inlämningsdatum

Detta ska vara inne hos kommunledningsförvaltningen senast 2024-06-30.

Remissinstanser

Bildningsnämnden
Bygg- och miljönämnden
Kulturnämnden
Service- och tekniknämnden
Socialnämnden
Viadiaknämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden

Kontakt

Marie Sandström Koski	0150-570 19
Matilda Johansson	0150-570 18
Rasmus Berglöv	0150-570 71

Förslag till vård- och omsorgsnämndens underlag för övergripande plan med budget 2025-2027

Social- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar upprättat förslag till underlag för övergripande plan med budget 2025-2027 och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

I april 2024 beslutade kommunstyrelsen i Katrineholms kommun om Planeringsdirektiv 2025 med plan för 2026-2027. I direktivet gavs nämnderna i uppdrag att senast i juni 2024 inkomma med underlag till kommunstyrelsen inför beredningen av övergripande plan med budget 2025.

Övergripande plan med budget behandlas i kommunstyrelsen i oktober och beslutas av kommunfullmäktige i november.

Social- och omsorgsförvaltningen har med utgångspunkt från planeringsdirektivet upprättat förslag till vård- och omsorgsnämndens underlag till kommunfullmäktiges övergripande plan med budget 2025.

Ärendets handlingar

- Förslag till vård- och omsorgsnämndens underlag för övergripande plan med budget 2025-2027

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Lars Hernevid
Verksamhetsstrateg

Beslutet skickas till: Kommunstyrelsen, akten

Förslag Underlag för övergripande plan med budget 2025- 2027 vård- och omsorgsnämnden

Planeringsrapport

Innehållsförteckning

Inledning	3
Ansvarsområde.....	3
Förutsättningar, mål och prioriteringar	4
Tillväxt, bostäder & fler jobb	4
Ökad sysselsättning och egen försörjning	4
Ökad trygghet & säkerhet.....	4
Trygg omsorg & vård	5
Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer	8
Klimatsmart & hållbar kommun	9
Hållbart arbetsliv & effektiv organisation	9
Volymutveckling	11
Preliminär driftsbudget	13
Revidering av taxor och avgifter	14
Investeringsbehov	15
Översyn av indikatorer och riktvärden	20

Inledning

Kommunens långsiktiga planering utgår från kommunens vision och den kommunplan som tas fram för varje mandatperiod. Planeringen för ett enskilt år påbörjas under våren då planeringsdirektivet fastställs av kommunstyrelsen. Planeringsdirektivet innehåller preliminära ekonomiska ramar samt uppdrag och anvisningar till nämnder och bolag för det fortsatta planeringsarbetet. Utifrån kommunplanen och planeringsdirektivet tar nämnder och bolag fram underlag för kommunens övergripande plan med budget.

Under september och oktober sker beredning av kommunens övergripande plan med budget. Den behandlas i kommunstyrelsen i oktober och fastställs av kommunfullmäktige i november. Efter att den övergripande planen med budget har beslutats av kommunfullmäktige ska nämnderna fastställa nämndens plan med budget senast i december.

Ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453) beträffande omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning, samt insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387).

Till vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde hör även ansvar för hälso- och sjukvård i ordinärt boende från 18 år samt ansvar för hälso- och sjukvård i särskilt boende, dagverksamhet och daglig verksamhet. Till vård- och omsorgsnämndens ansvar hör även betalningsansvar enligt lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Nämnden ansvarar även för verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962) för fritt val av utförare inom äldreomsorgens hemtjänst.

I nämndens ansvar ingår myndighetsutövning utifrån ett antal lagar, bland annat av bidrag enligt lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag och prövning av tillstånd till resor enligt lag (1997:736) om färdtjänst och lag (1997:735) om riksfärdtjänst.

Förutsättningar, mål och prioriteringar

Tillväxt, bostäder & fler jobb

I kommunplanen betonas kommunens viktiga roll i att samverka med andra aktörer och skapa förutsättningar för de som står längst ifrån arbetsmarknaden att stegvis komma närmare en egen försörjning. Som en del i detta behöver social- och omsorgsförvaltningen bidra med att skapa en god och kontinuerlig tillgång på platser för praktik eller arbetsträning med handledning.

Sedan tidigare har social- och omsorgsförvaltningen arbetat aktivt med att ta emot ungdomar, studerande och arbetssökande för feriearbete, utbildningstjänster, yrkespraktik och olika former av åtgärdsanställningar. Förutom att bidra till ökad sysselsättning är detta ett av flera viktiga verktyg för att säkra social- och omsorgsförvaltningens framtida kompetensförsörjning. Social- och omsorgsförvaltningen ser fortsatt att det finns personer som önskar arbeta inom äldreomsorg och funktionsstöds verksamheter men som inte klarar de satta språkraven. Utifrån det behöver berörda förvaltningar fortsätta arbetet för att ge möjlighet till kompetens/språkutveckling genom exempelvis kurser i yrkessvenska.

Ökad sysselsättning och egen försörjning

- Skapa en god och kontinuerlig tillgång på platser för praktik/arbetsträning med handledning.
- Skapa förutsättningar för språkutveckling genom språkombud och genom fortbildning.

Huvudansvar: VIAN. Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

Ökad trygghet & säkerhet

Sverige bygger upp totalförsvaret och kommunerna är en nyckelfunktion i det civila försvaret. Katrineholm kommun har fattat ett inriktningsbeslut om att stärka beredskapen. Kommunens arbete omfattar både kommunövergripande beredskapsarbete och förvaltningsspecifikt beredskapsarbete. Förvaltningens beredskapsarbete utgår från ansvar, närhet och likhetsprincipen, vilket innebär att den aktör som ansvarar för verksamheten i vardagen är också den som ansvarar för beredskapsplaneringen. Arbete med kontinuitetsplanering, utbildning och övning har påbörjats under 2024, men kommer att behöva fortsätta 2025. I dagsläget samordnas social- och omsorgsförvaltningens arbete med stöd av kommunledningsförvaltningen. Statsbidrag finns för ändamålet och enligt Socialstyrelsen kan kommunerna räkna med statsbidrag även 2025 och 2026.

Ökad beredskap för samhällsstörningar

- Fortsatt arbete med beredskapsplanering för den kommunala hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Huvudansvar: KS/KLF. Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

Trygg omsorg & vård

I kommunplanen pekas tre områden ut som skall stå i fokus för utvecklingen av kommunens omsorg och vård. Dessa är boende, hälsa och möjligheten att vara aktiv. I kommunplanen betonas också vikten av att i arbetet ha med sig att varje människa är unik, med egna önskemål och intressen och hur viktigt det är med självbestämmande, valfrihet och värdigt bemötande. De resultatmål som i kommunplanen sammanfattar detta är en ökad nöjdhet bland våra brukare samt ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg. Utgångspunkten i arbetet med att öka nöjdheten är fortsatt de handlingsplaner som tas fram på enhets- och verksamhetsnivå utifrån vad som framkommer i brukar- och enhetsunderökningar. Förutom vad som framkommer på enhets- och verksamhetsnivå kommer en utvecklad delaktighet för brukare/patient i genomförandeplaner och vårdplaner vara en förvaltningsövergripande prioriterat utifrån målen om ökad nöjdhet. Social- och omsorgsförvaltningen behöver fortsätta arbetet med att säkerställa att de som får vård och omsorgsinsatser från kommunen erbjuds dagliga och varierade aktiviteter, även utomhus, och får ökade möjlighet att påverka innehållet.

Boendeplanering

Arbetet utifrån Vård- och omsorgsnämndens boendeplan fortsätter. Under 2025 beräknas renoveringarna för Igelkotten särskilt boende, hus 4 och Vallgården påbörjas. Norrgläntan kommer etappvis att öppna upp under 2025 och ta emot boende genom intern förflyttning, samt öppna upp nya platser. Under 2026 beräknas Vallgården och Igelkotten hus 4 stå klart för inflytt. Renovering av Almgården beräknas till 2027. Antalet tillgängliga platser ökar kontinuerligt i takt med att renoveringarna färdigställs. Den utredning gällande Igelkottens servicehus som enligt plan skulle vara färdig i januari 2024 är försenad och väntas kunna vara klar under hösten 2024.

Efter beslut i Vård- och omsorgsnämnden i april 2024 pågår ett arbete med att revidera styrande dokument avseende korttidsvården i syfte att tydliggöra korttidsvårdens syfte och mål och vad det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret innebär. Under 2025 förväntas ett antal korttidsplatser omvandlas till permanenta platser, särskilt boende för äldre. Samtidigt påbörjas ett arbete med att omfördela resurser för mobila arbetssätt som ligger i linje med nära vård.

Efter dialog mellan Västra Sörmlands Räddningstjänst och social- och omsorgsförvaltningen har en kravställan framställts från räddningstjänsten att utreda gruppboendestäder i trapphus och se över så att de får lokaler som uppfyller korrekt verksamhetsklass. Detta kan innebära förstärkt brandskydd i lokalerna såsom dubbla utrymningsvägar, sprinkler samt brandavskiljning i ventilation. En utredning gällande gruppboendestäder i trapphus pågår för att se över möjligheten till verksamhetsanpassningar i befintliga lokaler samt alternativa lösningar. Det är sannolikt att utredningen kommer visa att det på grund av byggnadstekniska hinder i några av de aktuella bostäderna kommer behövas nya anpassade boenden.

Inom socialpsykiatri kan det ses ett visst ökat behov av boendeplatser vilket behöver tas med i det fortsatta arbetet med boendeplaneringen inom social- och omsorgsförvaltningen.

Välfärdsteknik/Digitalisering

Social- och omsorgsförvaltningen ska under 2025 införa ett nytt länsgemensamt verksamhetssystem för dokumentation och handläggning. Eftersom upphandlingsarbete pågår i nuläget finns viss osäkerhet gällande kostnader vid införandet. I samband med detta upphandlas också planeringssystem för hemtjänst.

Som en del i att klara kompetensförsörjningen de kommande åren behöver förvaltningen fortsätta arbetet med att omvärldsbevaka och införa välfärdsteknik där det är möjligt och kan gynna verksamheten. För att klara omställningen mot mer digitala arbetssätt finns behov av att utveckla förvaltningens utrustning kopplat till detta. Sedan tidigare har digital tillsyn införts inom hemtjänsten, under 2025 beräknas införandet kunna fortsätta inom särskilt boende. Samtidigt planeras för ett test av en ny typ av trykghetsensor som upptäcker fall och farliga situationer. Exempel på andra utvecklingsområden kan vara digitala inköp och läkemedelsautomat.

Patientsäkerhet och nära vård

Färdplan Nära vård i Sörmland är antagen av Länsstyrgruppen i Sörmland och gäller för tiden fram till och med 2027. I överenskommelsen är fem fokusområden identifierade; primärvården som nav, digitalisering, kompetensförsörjning, personcentrering och hälsofrämjande/förebyggande och rehabiliterande insatser.

Flertalet aktiviteter inom de olika fokusområdena samordnas av samverkansstrukturen i länet och läns-gemensamt regionalt stöd. Respektive huvudman ansvarar även för att öka användandet av samordnad indi-viduell plan (SIP), att vårdplaner och genomförandeplaner hos respektive vård- och omsorgsgivare ska utgå från personens delaktighet och medskapande i den egna vården, att utveckla stödet till närstående/anhöriga med särskilt fokus på minderåriga som närstående, tillse att fast omsorgskontakt utses. Det har för de senaste två åren funnits statsbidrag för processledare nära vård, något som troligen kan fortsätta under 2025.

Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet 2020 - 2024 är framtagen av Socialstyrelsen, handlings-planen innehåller prioriterade fokusområden vilka ska bidra till att stärka kommuners systematiska patient-säkerhetsarbete. Vård- och omsorgsförvaltningen har sedan tidigare arbetat fram nulägesanalyser på verk-samhetsnivå och utifrån det tagit fram en gemensam prioriteringsordning för arbete utifrån handlings-planens fokusområden. Arbetet kommer vara en viktig del av patientsäkerhetsarbetet under 2025.

Ny och kommande lagstiftning samt aktuella utredningar

Ny socialtjänstlag

I augusti 2020 lämnade regeringens utredare förslag till en ny socialtjänstlag. Just nu bereds förslagen av regeringen som före sommaren 2024 ska presentera ett förslag på hur lagen ska vara utformad. Enligt nu-varande tidsplan ska beslut om ny lag sedan fattas i slutet av 2024 och lagen förväntas träda ikraft den 1 Juli 2025.

Syftet med den nya lagen är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än idag: att sänka trösklarna, nå invånare tidigt, innan problemen växt sig stora. Socialtjänsten ska också jobba mer kunskapsbaserat, alltså tydligare vila på forskning och beprövad erfarenhet.

Den 1 februari 2024 ingick SKR en överenskommelse med regeringen för att skapa långsiktigt goda förutsätt-ningar och förbereda kommunerna inför nya lagen. Förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst samt kun-skapsbaserad socialtjänst är de prioriterade områden som pekats ut inom ramen för överenskommelsen.

Regeringen har meddelat att kommunerna kommer få medel för att göra omställningen möjlig. Under 2024 har Katrineholms kommun kunnat rekvirera 650 tkr i statsbidrag för att genomföra läges- och behovsanalys inför förändringen. Denna kommer ligga till grund för och tydligare visa vilka förändringar som behövs inom Katrineholms kommun.

I budgetpropositionen för 2024 aviserade regeringen att kommuner ska få medel under flera år för att stimulera omställning av verksamheten. Under 2024 finns 200 miljoner kronor avsatta, under 2025 finns 1,2 miljarder och under åren 2026-2028 finns 2,2 miljarder årligen. Vad medlen kan användas till under 2025-2028 är fortfarande inte klart men kommer till stor del påverka vilket utvecklingsarbete som kan ske de kommande åren.

Statligt huvudmannaskap för personlig assistans

Den statliga utredningen Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans – Ökad likvärdighet, långsiktig-het och kvalitet, SOU 2023:9, presenterades under våren 2023. Utredningen föreslår bland annat att staten genom Försäkringskassan ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans och att kommunerna inte längre ska vara skyldiga att medfinansiera de första 20 timmarna per vecka av assistansersättningen. Samtidigt innebär det att anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas till följd av huvudmannaskapsförändringen. Kommunerna kommer enligt förslaget ha kvar en viss granskande funktion. Utredningen föreslår att förändringarna ska träda ikraft den 1 januari 2026.

Språkkrav för personal inom äldreomsorgen

Regeringen tillsatte under 2023 en utredning med uppdraget att ta ställning till vilken nivå på kunskaper i svenska språket som är lämplig för undersköterskor och vårdbiträden som arbetar i äldreomsorgen samt om kraven mellan dessa yrkesgrupper bör skilja sig åt. Utredaren ska vidare analysera och redovisa vilka konsekvenser språkkraven för personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen i såväl offentlig som privat regi. Katrineholms kommun har deltagit i utredningen. Resultatet av utredningen skall presen-teras i september 2024 och kan komma att påverka nuvarande sätt att arbeta med bedömning av språk-

förmåga. Resultatet av utredningen kan också komma att påverka vilket stöd i språkutveckling som förväntas kunna ges från utbildningsanordnare.

Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård

Regeringen har tillsatt en utredning gällande stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård. Utredningen ska lämna förslag som stärker kommunernas möjligheter att säkra tillgången till läkare i kommunal hälso- och sjukvård. Utredaren ska också föreslå åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för personal- och kompetensförsörjningen inom den kommunala hälso- och sjukvården. Utredningen ska analysera och redogöra för kommunernas nuvarande förutsättningar att anlita läkare på regionernas bekostnad och effektiviteten i nuvarande system, föreslå en ordning där kommuner kan anställa läkare, analysera och föreslå åtgärder för hur det ska bli mer attraktivt för läkare och andra relevanta legitimerade yrkesutövare att arbeta i den kommunala hälso- och sjukvården, och lämna nödvändiga författningsförslag. Uppdraget ska redovisas senast den 1 november 2024.

Ökad nöjdhet med hemtjänsten

- Handlingsplan utifrån brukarundersökning och enhetsundersökning.
- Utveckla delaktigheten i genomförandeplaner och vårdplaner.
- Kompetensutvecklande insatser utifrån äldreomsorgslyftet.

Huvudansvar: VON. Medansvar: STN.

Ökad nöjdhet med särskilt boende för äldre

- Handlingsplan utifrån brukarundersökning och enhetsundersökning.
- Utveckla delaktigheten i genomförandeplaner och vårdplaner.
- Kompetensutvecklande insatser utifrån äldreomsorgslyftet.

Huvudansvar: VON. Medansvar: STN.

Ökad nöjdhet med verksamheterna inom området funktionsstöd

- Handlingsplan utifrån brukarundersökning och enhetsundersökning.
- Utveckla delaktigheten i genomförandeplaner och vårdplaner.
- Kompetensutvecklande insatser utifrån Yrkesresan.

Huvudansvar: VON

Ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg

- Säkerställa att de som får vård och omsorgsinsatser från kommunen erbjuds dagliga och varierade aktiviteter, även utomhus, och får ökade möjlighet att påverka innehållet.

Huvudansvar: VON. Medansvar: KULN.

God patientsäkerhet inom vård och omsorg

- Utveckla arbetet med en god och nära vård i samverkan med regionen och övriga kommuner i Sörmland.
- Se över läns gemensamma styrande dokument i samverkan med regionen och övriga kommuner i Sörmland.
- Fortsatt införande av patientsäkerhetsdialoger inom särskilt boende äldre.

- Fortsatt arbete utifrån handlingsplan för stärkt patientsäkerhet.

Huvudansvar: VON

Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras så att antalet placeringar minskar

- Arbete enligt den framtagna modellen för kommunal samverkan för barn i behov av komplexa insatser.

Huvudansvar: SOCN. Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, VON.

Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer

Social- och omsorgsförvaltningen kommer fortsatt ha fokus på att göra det möjligt för alla att oavsett sina förutsättningar kunna ta del av sociala och kulturella aktiviteter. Inom funktionsstöds verksamheter finns även behov av stöd i att delta i idrotts- och fritidsaktiviteter. Stödet för att kunna delta formas utifrån individens behov. En viktig del är att kulturen och de sociala aktiviteterna också sker på våra särskilda boende för äldre.

En viktig del i arbetet med hälsofrämjande livsmiljöer är måltidsverksamheten. Social- och omsorgsförvaltningen behöver under 2025 fortsätta arbetet med att måltiderna skall vara en källa till glädje, gemenskap och välbefinnande och därmed bli en del av den allmänna omvårdnaden.

Jämställda och jämlika kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter

- Möjliggöra för alla, oavsett förutsättningar, att ta del av sociala och kulturella aktiviteter.
- Möjliggöra för boende inom LSS verksamhet att delta i idrotts- och fritidsaktiviteter.

Huvudansvar: STN. Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, SOCN, VON.

Ökad nöjdhet med måltiderna och minskad risk för undernäring i äldreomsorgen

- Fortsatt arbete utifrån kommungemensam rutin för att förebygga, upptäcka och behandla undernäring.
- I samverkan med service- och teknikförvaltningen arbeta för trivselhöjande aktiviteter i samband med måltider i särskilt boende äldre.

Huvudansvar: STN. Medansvarig: VON.

Klimatsmart & hållbar kommun

Inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter är resfria möten, samåkning, cykel och gång olika sätt att bidra till att minska beroendet av fossila bränslen. Åtgärder för energieffektivisering sker i samband med underhåll och nybyggnation.

Vård- och omsorgsförvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla digital fjärrtillsyn vilket också kan bidra till minskad energianvändning.

Därutöver arbetar vård- och omsorgsförvaltningen med ett kontinuerligt förbättrings- och utvecklingsarbete kring måltider tillsammans med service- och teknikförvaltningen.

Minskat avfall och ökad återanvändning och återbruk

Huvudansvar: KS/SBF. Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

- Återbruk i samband med renoveringar där det är möjligt.

Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna

Huvudansvar: KS/SBF. Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

- Se över möjligheter till samlokalisering inom social- och omsorgsförvaltningen.

Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter

Huvudansvar: STN. Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, BMN, KULN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

- Se över möjligheten att ersätta bil med alternativa färdmedel.

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Antalet personer i behov av välfärdstjänster förväntas öka snabbare än antalet invånare i arbetsför ålder under kommande decennier. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden. Detta innebär en utmaning både finansiellt och gällande kompetensförsörjningen. Den största påverkan på vård- och omsorgsnämndens verksamheter kan förväntas av att åldersgruppen 80–89 år kommer öka kraftigt under den kommande tioårsperioden. Därefter förväntas antalet invånare i denna åldersgrupp ligga still och åldersgruppen 90+ ökar istället. Sedan tidigare ses ökade volymer inom främst hemtjänst och under slutet av 2024 och början av 2025 kommer antalet platser öka inom särskilt boende äldre. Detta gör att det redan nu är cirka 60 fler medarbetare inom förvaltningen i jämförelse med för ett år sedan. Ökningen förväntas fortsätta i samma takt de kommande åren.

Rekryteringsbehovet av främst undersköterskor men även vårdbiträden ökar därmed. Även andra professioner som sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter ökar med de växande volymerna. De redan högre volymerna samtidigt som chefsorganisationen inte har utökats i samma takt gör att antalet medarbetare per chef har ökat inom aktuella verksamhetsområden under 2024. Inför eller under 2025 kommer det att finnas ett behov av att öka antalet chefer. Alternativt, eller i kombination med detta, behöver stödet till chefer ses över och stärkas. Som en del i detta förändras redan under 2024 bemanningsenheten för att kunna vara ett effektivt stöd i såväl rekrytering, introduktion, bemanningsplanering och bemanning. Införandet av nytt verksamhetssystem för beslutsstöd förväntas också vara på plats inför 2025 och fungera stödjande för chefer.

Under senare år har det tillsatts medel nationellt för kompetensutveckling inom främst äldreområdet. Detta genom riktade statsbidrag, bland annat genom äldreomsorgslyftet. Det har gjort det möjligt för drygt 50 redan anställda vårdbiträden att utbilda sig till undersköterskor och flera undersköterskor har fått möjligheten att läsa till specialistundersköterska eller till språkbud. Utbildningar i yrkessvenska och ett flertal breddutbildningar har också varit möjligt att genomföra. Äldreomsorgslyftet beräknas fortsätta ytterligare två år och därmed fortsätta vara en viktig del i kompetensförsörjningen och det ökade kompetenskrav som också finns inom verksamheten.

Yrkesresan är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling inom socialtjänstens område som Sveriges Kommuner och Regioner lanserar. Under perioden 2021-2027 lanseras kunskapsunderlag och utbildningar inom social barn- och ungdomsvård, funktionshinderområdet, äldreomsorgen samt missbruks- och beroendevården. Under 2024 lanseras yrkesresan funktionsstöd och under 2025 lanseras yrkesresan äldre. Stor del av de interna kompetensutvecklingsinsatserna under 2025 och de närmaste åren efter det kommer utgå ifrån materialet.

Högt medarbetarengagemang

Huvudansvar: KS/KLF. Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

- Följa upp och arbeta aktivt med handlingsplaner utifrån den senaste medarbetarundersökningen samt genomföra ny undersökning.
- Kompetenshöjande insatser.

Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare

Huvudansvar: KS/KLF. Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

- Stärkt arbetsmiljöarbete med utgångspunkt från bland annat medarbetarundersökningen och kontinuerlig uppföljning av sjuktal.
- Arbetsmiljökartläggningar vid behov.
- Särskilt stöd från HR till enheter med hög sjukfrånvaro.
- Fortsatt arbete med friskfaktorer
- Erbjuder hälsofrämjande aktiviteter i samarbete med hälsoinspiratör.

God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen

Huvudansvar: KS/KLF. Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

- Fortsatt utveckling av service till invånarna genom digitalisering, automatisering och e-tjänster.

Volymutveckling

Volymmått	Helår 2023	Progn 2024	Progn 2025	Progn 2026	Progn 2027
Planerade hemtjänsttimmar per månad, intern regi	19 364	20 900	21 210	22 271	23 385
Planerade hemtjänsttimmar per månad, extern regi	5 337	5 300	5 612	6 000	6 100
Belagda platser på särskilt boende för äldre	304	314	335	370	383
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, internt utförd	5 015	5 500	5 500	5 500	5 500
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, externt utförd	25 959	26 320	26 320	26 320	26 320
Personlig assistans enligt LSS, internt utförd	298	162	162	162	162
Personlig assistans enligt LSS, externt utförd	4 128	4 071	4 071	4 071	4 071
Belagda platser på LSS-boende	155	160	162	162	162
Belagda platser på särskilt boende socialpsykiatri	19	22	22	22	22
Externa placeringar LSS	6	7	7	7	7
Externa placeringar SoL	3	3	3	3	3
Brukare med daglig verksamhet inom LSS per månad	270	279	289	299	309
Brukare med arbete/sysselsättning inom SoL per månad	42	44	44	44	44
Beviljade timmar boendestöd per månad	1 541	1 500	1 500	1 500	1 500

Volymmått som anges i timmar är ett snitt per månad under angiven period. Volymmått som anger belagda platser eller externa placeringar anger antalet i den sista månaden i angiven period.

Antalet äldre i befolkningen ökar de kommande åren och utifrån det förväntas också ett ökat behov av insatser inom äldreomsorgens verksamheter. Prognos utgår från nuläget i förhållande till kommande års befolkningsprognos. Under de närmaste åren ökar främst de åldersgrupper som är i behov av hemtjänst men också till viss del platser i särskilt boende med inriktning demens. Utfallet för hemtjänst har under 2024 ökat i något högre takt än tidigare och prognosen för antalet planerade timmar har utifrån det justerats upp i jämförelse med tidigare prognoser. Gällande belagda platser särskilt boende äldre bygger prognosen på antalet tillgängliga platser respektive år. Behovet av platser sett till befolkningsprognos förväntas matcha antalet tillgängliga platser de närmaste åren. Dock ses ett ökat behov av platser med inriktning demens och en omvandling av platser från vårdboende till demens kan bli aktuellt under perioden. Längre fram, mellan åren 2030 och 2040 beräknas det tillkomma ett behov inom särskilt boende äldre, av cirka tio platser årligen.

Belagda platser på särskilt boende socialpsykiatri bygger på antalet tillgängliga platser. Här ses ett ökat behov under de senaste åren och idag finns en viss kö. Det finns behov av att ytterligare platser tillkommer för målgruppen. Det kan finnas en risk för ökning av antal placeringar utifrån att det saknas boendeplatser.

Ingen tendens till ökning eller minskning kan ses inom personlig assistans. Om beslut fattas enligt förslag om att personlig assistans får statligt huvudmannaskap från 2026 så kommer volymmåttens behöva ses över under nästkommande år.

Inom daglig verksamhet LSS ses en ökning på omkring tio individer årligen de kommande åren.

Prognosen för beviljade timmar inom boendestöd har skrivits ned något utifrån att antalet beviljade timmar minskat under början av 2024. Minskningen beror delvis på att brukare istället fått boendeplats. Minskningen beror även på att uppföljningar av beslut visat på minskat behov av stöd hos flera individer.

Preliminär driftsbudget

Verksamhet/avdelning (belopp i tkr)	Budget 2024	Prel budget 2025	Prel budget 2026	Prel budget 2027
Vård- och omsorgsnämnden	-903 300	-917 849	-917 849	-917 849

Vård- och omsorgsnämndens preliminära budgetram 2025 justeras enligt planeringsdirektivet med 14 549 tkr. Förändringen avser främst resursfördelning utifrån demografi och tilläggsbudget för förändrat PO-pålägg. Förändringar gällande löneuppräknings, lokaler samt kapitalkostnader är inte utfördelade i nämndens ram. Dessa kostnader ligger budgeterade centralt och kommer att fördelas till nämnden under höstens budgetarbete.

I övergripande plan med budget 2023-2025 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till en resursfördelningsmodell gällande LSS. Ett förslag till modell togs fram under 2023 men har ännu inte tillämpats. I övergripande plan med budget 2024-2026 fick kommunstyrelsen även i uppdrag att ta fram förslag till resursfördelningsmodeller gällande äldreomsorg. Uppdraget ska redovisas i augusti 2024. I planeringsdirektivet har inga förändringar i resursfördelningsmodellen beaktats. I samband med höstens beredning av övergripande plan med budget 2025-2027 kommer ställning tas till samtliga uppdrag gällande resursfördelningsmodellen.

Fokusområden för 2025 är fortsatt arbete kring ekonomi, hållbar bemanningsplanering och minskad sjukfrånvaro. Målsättningen är att långsiktigt säkerställa en trygg vård och omsorg samt att skapa handlingskraft inför framtidens utmaningar.

Revidering av taxor och avgifter

Förslag om revideringar av taxor och avgifter kommer att behandlas i vård- och omsorgsnämnden i augusti 2024.

Investeringsbehov

Investeringsunderlag för Vård- och omsorgsnämnden 2025-2029

Belopp i tkr	Investeringsutgift					Driftkonsekvenser					Kat	Mål	Beskrivning och syfte	Konsekvens om avslag
	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029				
Inventarier Säbo, Norrgläntan	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Tryggvård & omsorg	2025 avser en avdelning och personalhuset. Inventarier, lyftmotorer, spolos, diskdesinfektorer, sängar och madrasser, medicinskåp, hotellås och teknik till Norrgläntans renoverade boende.	Verksamheten kan inte tas i drift. Konsekvens för inflyttning av brukare.
Inventarier Säbo, Vallgården	0	3 749	0	0	0	0	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Tryggvård & omsorg	Planerad inflytt 2026. Inventarier, lyftmotorer, spolos, diskdesinfektorer, sängar- och madrasser, medicinskåp, hotellås och teknik till Vallgårdens renoverade boende.	Verksamheten kan inte tas i drift. Konsekvens för inflyttning av brukare.
Inventarier Säbo, Almgården	0	0	3 206	0	0	0	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Tryggvård & omsorg	Planerad inflytt 2027. Inventarier, lyftmotorer, spolos, diskdesinfektorer, sängar- och madrasser, medicinskåp, hotellås och teknik till Almgårdens renoverade boende.	Verksamheten kan inte tas i drift. Konsekvens för inflyttning av brukare.
Inventarier Säbo, Igelkotten	0	4 070	0	0	0	0	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Tryggvård & omsorg	Planerad inflytt 2026. Inventarier, lyftmotorer, spolos, diskdesinfektorer, sängar- och madrasser, medicinskåp, hotellås och teknik till Igelkottens renoverade boende.	Verksamheten kan inte tas i drift. Konsekvens för inflyttning av brukare.

Belopp i tkr	Investeringsutgift					Driftkonsekvenser								Konsekvens om avslag
Benämning	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029	Kat	Mål	Beskrivning och syfte	
Inventarier Säbo, Yngaregården	0	0	0	1 992	0	0	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Tryggvård & omsorg	Planerad inflytt 2028. Inventarier, lyftmotorer, spolos, diskdesinfektorer, sängar- och madrasser, medicinskåp, hotellås och teknik till Yngaregårdens renoverade boende.	Verksamheten kan inte tas i drift. Konsekvens för inflyttning av brukare.
Inventarier i brukarmiljö	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	0	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Tryggvård & omsorg	Inventarier i brukarmiljö på befintliga boenden bl.a. lyftar, sängar och madrasser, medicinskåp, diskdesinfektor och arbetsmiljöåtgärder i verksamheten.	Fara för brukare och en sämre arbetsmiljö för personal, brister i följsamhet gällande hygienkrav, otillfredställande läkemedels hantering och svårighet att följa gällande lagstiftningar.
Möbler	500	500	500	500	500	0	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Tryggvård & omsorg	Möbler i gemensamhetsutrymmen som behöver uppfylla krav på hygien och brandskydd.	Utifrån genomgång av brandsäkerhet så har vissa möbler utrensats och behöver ersättas, samt att det behöver vara trivsamt för våra brukare.
Nytt verksamhetssystem inkl. planeringssystem för hemtjänst	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Tryggomsorg & vård	Nuvarande avtal har löpt ut och ny upphandling görs gemensamt med andra Sörmlands kommuner.	Ett verksamhetssystem är av yttersta nöd för att hantera lagstadgad och rättssäker verksamhet.
Summa	4 300	9 619	5 006	3 792	1 800	0	0	0	0	0				

Fastighetsinvesteringsunderlag Vård- och omsorgsnämnden 2025-2029

Belopp i tkr	Investeringsutgift					Hyresåtagande					Kat	Mål	Beskrivning och syfte	Konsekvens om avslag	Kommentar drifts-konsekvenser
	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029					
Anpassning Vallgården		43 000				0	3 010	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Trygg omsorg & vård	Renovering och modernisering av boendeplatser inom särskilt boende.	Boendeplanen med prioriteringsordning för renoveringar av särskilda boenden för äldre försenas.	Hyresökning på grund av renovering.
Anpassning Norrglantan	15 000					1 050	0	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Trygg omsorg & vård	Renovering och modernisering av boendeplatser inom särskilt boende.	Boendeplanen med prioriteringsordning för renoveringar av särskilda boenden för äldre försenas.	Hyresökning på grund av renovering.
Anpassning Igelkotten	45 000	40 000	40 000	40 000		3 150	2 800	2 800	2 800	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Trygg omsorg & vård	Renovering och modernisering av boendeplatser inom särskilt boende.	Boendeplanen med prioriteringsordning för renoveringar av särskilda boenden för äldre försenas.	Hyresökning på grund av renovering.
Anpassning Almgården		500	42 000			0	40	3 360	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Trygg omsorg & vård	Renovering och modernisering av boendeplatser inom särskilt boende.	Boendeplanen med prioriteringsordning för renoveringar av särskilda boenden för äldre försenas.	Hyresökning på grund av renovering.

Belopp i tkr	Investeringsutgift					Hyresåtagande					Kat	Mål	Beskrivning och syfte	Konsekvens om avslag	Kommentar drifts-konsekvenser
	Benämning	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028					
Anpassning Yngaregården		0	500	39 000		0	0	40	3 120	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Trygg omsorg & vård	Renovering och modernisering av boendeplatser inom särskilt boende.	Boendeplanen med prioriteringsordning för renoveringar av särskilda boenden för äldre förse- nas.	Hyresökning på grund av renovering.
Gruppboenden myndighetskrav		10 000	10 000			0	800	800	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Trygg omsorg & vård	Utifrån brandskyddskrav.		
Socialpsykiatri		10 000				0	800	0	0	0	1. Investeringar påkallade av skyldigheter och ålägganden	4. Trygg omsorg & vård	Volymökning.		
Cykelförråd Hasselbacken, Tulpanvägen 5		160				0	13	0	0	0	2. Investeringsbehov hos annan part	4. Trygg omsorg & vård	Cykelförråd till parcykel utifrån stöldrisk.		
Gammal takarmatur/ lysrör Dalen, Värmbol, Hagen		250				0	20	0	0	0	2. Investeringsbehov hos annan part	6. Klimat-smart & hållbar kommun	Energieffektivisering.		

Belopp i tkr	Investeringsutgift					Hyresåtagande					Kat	Mål	Beskrivning och syfte	Konsekvens om avslag	Kommentar drifts-konsekvenser
	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029					
Elbilsaddning Upplandsgatan	600					138	0	0	0	0	2. Investeringsbehov hos annan part	6. Klimat-smart & hållbar kommun	Behov av att ladda verksamhetens bilar.		
Summa fastighetsinvesteringar	60 600	103 910	92 500	79 000	0	4 338	7 483	7 000	5 920	0					

Översyn av indikatorer och riktvärden

Indikatorn *Personer i särskilt boende som har bedömts ha risk för fallskada, undernäring, trycksår eller nedsatt munhälsa och där minst en åtgärd mot riskområdet utförts, andel (%)* som är kopplad till resultatmålet *god patientsäkerhet inom vård och omsorg* har inte varit möjlig att följa då det inte redovisats i Kolada på det sätt som tidigare aviserats. Utifrån det förslås förändringar i måttet som gör det möjligt att förvaltningen själva kan hämta måttet direkt från Senior alert. Måttet kommer då innefatta även personer över 65 år inom gruppbostad LSS. Samtidigt föreslås att måttet kompletteras med andel personer i målgruppen som fått riskbedömning i senior alert under året. Tidigare utfall och förslag på riktvärden för 2025 och 2026 redovisas nedan.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Riktvärde uppföljning 2023	Riktvärde uppföljning 2024	Förslag riktvärde uppföljning 2025	Förslag riktvärde uppföljning 2026
Personer i särskilt boende som har bedömts ha risk för fallskada, undernäring, trycksår eller nedsatt munhälsa och där minst en åtgärd mot riskområdet utförts, andel (%)	61%		65%	68%	71%	74%
Personer i särskilt boende och personer över 65 år inom LSS som fått en riskbedömning i Senior alert under året.	60,7%	65,5%			67%	70%
Personer i särskilt boende och personer över 65 år inom LSS som har bedömts ha risk för fallskada, undernäring, trycksår eller nedsatt munhälsa och där minst en åtgärd mot riskområdet utförts, andel (%)	71%	67%			74%	75%

Tertialrapport 2024 vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden lägger tertialrapporten till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Tertialrapporten ska innehålla en översiktlig och sammanfattande redogörelse för perioden 1 januari till och med 30 april 2024.

Strukturen på tertialrapporten utgår från styrsystemet, kommunplanen och övergripande plan med budget. Tertialrapporten ska svara upp emot vad som beslutats i Kommunplan 2023-2026 och Övergripande plan med budget 2023-2025.

Syftet med tertialrapporten är att stämma av hur verksamheterna ligger till i förhållande till plan, få bättre kontroll på det ekonomiska läget och investeringsprojekten samt ge ett första underlag inför den kommande budgetprocessen.

Tertialrapporten är en fördjupad månadsrapport till kommunstyrelsen och behöver därför inte nämndbehandlas. Förvaltningarna lämnar i tertialrapporten underlag för den kommunövergripande tertialrapport som behandlas av kommunstyrelsen i maj.

Ärendets handlingar

- Tertialrapport 2024 vård- och omsorgsnämnden

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Lars Hernevid
Verksamhetsstrateg

Beslutet skickas till:

Akten

Kommunstyrelsen via verksamhetssystemet för planering och uppföljning

Tertialrapport

2024

Uppföljningsrapport

Vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Ansvarsområde och organisation	5
Ansvarsområde	5
Väsentliga organisationsförändringar.....	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Verksamhetsrapport	6
Volymutveckling	7
Ekonomisk ställning	9
Driftredovisning	9
Investeringsredovisning.....	10
Väsentliga personalförhållanden	11
Personalförhållanden i kommunen	11
Kompetensförsörjning.....	11
Medarbetarskap och ledarskap.....	11
Personalkostnader och personalstyrka.....	12
Hållbart arbetsliv och arbetsmiljö	12
Förväntad utveckling	13
Åtgärdsplan	13

Inledning

Tertialrapporten innehåller en översiktlig och sammanfattande redogörelse för perioden 1 januari till och med 30 april. Det är vad som beslutats i kommunplanen och övergripande plan med budget som tertialrapporten svarar upp gentemot. Syftet med tertialrapporten är att stämma av hur verksamheterna ligger till i förhållande till plan, få bättre kontroll på det ekonomiska läget och investeringsprojekten samt ge ett första underlag inför den kommande budgetprocessen.

Tertialrapporten är en fördjupad månadsrapport till kommunstyrelsen och behöver därför inte nämndbehandlas. Förvaltningarna lämnar i tertialrapporten underlag för den kommunövergripande tertialrapport som behandlas av kommunstyrelsen i maj.

Ansvarsområde och organisation

Ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453) beträffande omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning, samt insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387). Till vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde hör även ansvar för hälso- och sjukvård i ordinärt boende från 18 år samt ansvar för hälso- och sjukvård i särskilt boende, dagverksamhet och dagligverksamhet. Till vård- och omsorgsnämndens ansvar hör även betalningsansvar enligt lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Nämnden ansvarar även för verksamhet enligt lagen om valfrihetsssystem (2008:962) för fritt val av utförare inom äldreomsorgens hemtjänst. I nämndens ansvar ingår myndighetsutövning utifrån ett antal lagar, bland annat av bidrag enligt lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag och prövning av tillstånd till resor enligt lag (1997:736) om färdtjänst och lag (1997:735) om riksfärdtjänst.

Väsentliga organisationsförändringar

Från den 8 april har vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen slagits samman till Social- och omsorgsförvaltningen. På nämndnivå kvarstår Vård- och omsorgsnämnden och Socialnämnden som tidigare, ingen förändring i nämndernas respektive ansvarsområden har gjorts. Ett arbete har inletts för att i ett första skede skapa ett gemensamt förvaltningskontor med samordnade stödfunktioner till verksamheterna. Parallellt med det pågår en översyn av organisationen i sin helhet.

Ett förändringsarbete pågår gällande bemanningsenheten. Tidigare har bemanningsenheten främsta uppdrag varit att stödja verksamheterna med att bemanna vid frånvaro samt att det funnits tillsvidareanställd personal som kan arbeta på flera enheter "poolpersonal". Bemanningenheten förändras nu till att bli en enhet som stödjer verksamheterna med stora delar av bemanningsplanering, schemaläggning, bemanning vid frånvaro samt rekrytering, introduktion och uppföljning av timvikarier. Detta rustar också verksamheterna för att på ett bättre sätt arbeta med samplanering mellan enheter och därmed skapa bättre förutsättningar för att fler ska kunna arbeta heltid.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetsrapport

Arbetet med aktiviteter satta utifrån kommunplanens målområden, resultatmål, uppdrag samt prioriteringar i vård- och omsorgsnämndens plan med budget har i det stora gått enligt plan under den första tertialen. Aktiviteter som ännu inte genomförts eller påbörjats förväntas kunna genomföras under året. Vissa avvikelser gällande utfall finns vad gäller ekonomi, statsbidrag, boendeplanering och sjukfrånvaro.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett negativt ekonomiskt resultat för första tertialen. Gemensamt för alla verksamheter är att kostnaden för sjukfrånvaron påverkar resultatet negativt. Även kostnaden för övertid/fyllnadstid avviker, vilket är en direkt följd effekt av sjukfrånvaron. Volymökningar inom hemtjänsten är något högre än prognos vilket också bidrar till avvikelse mot budget. Trots avvikelser är den sammantagna prognosen vid årets slut en budget i balans.

Statsbidrag

Vid tidpunkten för att vård- och omsorgsnämndens plan med budget beslutades fanns fortfarande inte beslut tagna gällande ett flertal statsbidrag. Utfallet blev dock i stort enligt plan och social- och omsorgsförvaltningen har under den första tertialen rekviderat flera statsbidrag.

Statsbidrag till kommunernas arbete med att stärka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård har rekviderats vilket innebär att arbetet med beredskapsplanering som inleddes under 2023 kan fortsätta som planerat. Enligt Socialstyrelsen kan kommunerna räkna med att statsbidraget fortsätter under ytterligare tre år.

Katrineholms kommun har tilldelats stimulansmedel inom överenskommelsen för psykisk hälsa och suicidprevention. Verksamheterna har getts möjlighet att inkomma med förslag på insatser via en ansökningsprocess och beslut om fördelningen av medel förväntas under maj.

Statsbidrag för arbete utifrån Överenskommelse om en god och nära vård fördelas via de Regionala Samverkans och stödstrukturer för socialtjänst och hälso- och sjukvård. Medel har tilldelats till Katrineholm även för 2024 vilket ger möjlighet till processledare för arbetet utifrån överenskommelsen. Det ger också möjlighet till utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet, kompetensutveckling inom rehab och journalföring samt som stöd i implementeringen av yrkesresan inom funktionsstöd.

Besked har kommit om att äldreomsorgslyftet fortsätter under 2024 och ytterligare två år i samma omfattning som tidigare. Under våren har en kurs i yrkessvenska kunnat inledas, medarbetare som sedan tidigare påbörjat studier till undersköterska har kunnat fortsätta dessa och en ny utbildningsomgång har planerats till hösten. Ytterligare ett antal kortare kompetensutvecklande insatser som riktar sig mer brett till medarbetare har planerats och genomförs löpande under året.

Boendeplanering

Vissa förseningar i förhållande till tidigare plan har uppkommit gällande renoveringen av Norrglantan vilket gör att några av de platser som planerats tillkomma under 2024 istället tillkommer under första halva av 2025.

Under våren har det skett en fortsatt planering inför att renoveringen av Furuliden färdigställs till sommaren. Dels pågår rent praktisk planering och inköp av inventarier. Samtidigt pågår planering av verksamheten som kommer bedrivas i lokalerna. Dagverksamheten Nävergården och Furukällan beräknas kunna flytta in i augusti. I september flyttar Igelkottens vård- och demensboende in och samtidigt öppnas sju nya demensplatser. Därmed kommer två avdelningar på Furuliden omvandlas till demensavdelningar. Den senaste siffran för personer i kö till särskilt boende för äldre som ännu inte erbjudits en plats är 13 personer och samtliga av dessa är i behov av en demensplats. Utifrån det ses omvandlingen av platser som motiverad. Behov av viss verksamhetsanpassning för de avdelningar som blir demensavdelningar kan komma att

krävas. Framtagning av offerter för t.ex. en sluttning i korridor tas fram. Socialpsykiatrins särskilda boende, Viljan, beräknas kunna flytta in något senare än tidigare beräknat, detta utifrån en vattenskada som upptäckts i den delen av byggnaden. Inflyttning beräknas nu till oktober.

I april presenterades en analys med förslag om åtgärder utifrån kostnader för korttidsvård inom förvaltningens äldreomsorg. Vård- och omsorgsnämnden gav förvaltningen i uppdrag att inleda ett arbete med att revidera styrande dokument avseende korttidsvården i syfte att tydliggöra verksamhetens syfte och mål och kommunala hälso- och sjukvårdsansvar samt omfördela resurser från vård-/boendeplatser som internt benämns ha palliativ inriktning och dagrehabiliteringen i syfte möjliggöra mobila arbetssätt. Föreslagna åtgärder bedöms vara ett första steg mot att korttidsvård blir ett tydligare uppdrag som under begränsade perioder verkställs utifrån behov om rehabilitering och omvårdnad efter sjukhusvistelse, trygghetsplatser och växelvård. Förvaltningens målsättning blir således att skapa förutsättningar för att korttidsplatser i stället omvandlas till permanenta platser, särskilt boende för äldre.

Volymutveckling

Volymmått	Tertial 2024	Progn 2024	Tertial 2023	Helår 2023
Planerade hemtjänsttimmar per månad, intern regi	20 823	20 900	18 541	19 364
Planerade hemtjänsttimmar per månad, extern regi	5 185	5 300	5 815	5 337
Belagda platser på särskilt boende för äldre	307	314	306	304
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, internt utförd	5 438	5 500	4 774	5 015
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, externt utförd	26 320	26 320	24 358	25 959
Personlig assistans enligt LSS, internt utförd	162	162	368	298
Personlig assistans enligt LSS, externt utförd	4 071	4 071	3 866	4 128
Belagda platser på LSS-boende	151	160	144	155
Belagda platser på särskilt boende socialpsykiatri	20	22	15	19
Externa placeringar LSS	6	7	6	6
Externa placeringar SoL	3	3	8	3
Brukare med daglig verksamhet inom LSS per månad	260	279	259	270
Brukare med arbete/sysselsättning inom SoL per månad	40	44	45	42
Beviljade timmar boendestöd per månad	1 423	1 500	1 453	1 541

Volymmått som anges i timmar är ett snitt per månad under angiven period. Volymmått som anger belagda platser eller externa placeringar anger antalet i den sista månaden i angiven period.

Antalet planerade hemtjänsttimmar har under den första tertialen ökat i något högre takt än tidigare prognos. Utifrån det justeras prognosen för 2024 och framåt. Ökningen ses i den internt utförda hemtjänsten. Prognosen för belagda platser i särskilt boende äldre har justerats från 327 platser till 314 platser utifrån att renoveringen av Norrgläntan blir klar under första halvan av 2025 och först i samband med det tillkommer platser upp till 327. Prognosen kan komma att påverkas beroende på när i tid det kan vara möjligt att genomföra en omvandling av korttidsplatser till platser för särskilt boende äldre.

Inom personlig assistans ses en viss ökning i jämförelse med föregående år men antalet timmar är fortsatt lägre än under 2022. Enskilda ärenden kan innebära svängningar och prognossättning för personlig assistans är svår att göra.

Belagda platser inom grupp- och servicebostäder LSS har ökat sedan samma period föregående år. Detta utifrån att det tillkommit boendepplatser. Belagda platser förväntas öka ytterligare under året.

Gällande daglig verksamhet inom LSS så finns ytterligare nio brukare i verksamheten som ännu inte blivit verkställda i verksamhetssystemet. Utöver det har ytterligare tio personer fått beslut om daglig verksamhet och väntas till verksamheten efter sommaren.

Inom boendestöd har de beviljade timmarna minskat under årets första månader. En förklaring är att uppföljningar gjorts av beslut där beviljad tid inte nyttjats. Totalt sätt har uppföljningarna inneburit färre beviljade timmar. Några ärenden har också avslutats i samband med att brukaren fått annan insats, exempelvis särskilt boende, socialpsykiatri.

Ekonomisk ställning

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Utfall ack. 2024-04	Budget ack. 2024-04	Avvikelse ack. 2024-04	Prognos 2024
Förvaltningsgemensamt	-3 569	-9 851	6 281	10 730
Förvaltningskontor	-82 698	-77 928	-4 771	-5 730
Hälsa- och sjukvård	-26 641	-25 607	-1 035	-2 000
Äldreomsorg	-97 227	-93 633	-3 594	-3000
Funktionsstöd	-80 987	-81 115	127	0
Resultat	-291 124	-288 133	-2 990	0

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett negativt resultat för första tertialen på -2 990 tkr. Gemensam avvikelse för alla verksamheter är att kostnaden för sjukfrånvaron påverkar resultatet negativt. Även kostnaden för övertid/fyllnadstid avviker, vilket är en direkt följd effekt av sjukfrånvaron. Lönejustering ligger budgeterad från april månad. Då den ännu inte fallit ut har den förväntade löneökningen enligt budget bokats upp i resultatet. På verksamhetsnivå finns såväl enskilda enheter som särskilda poster som avviker mot budget, både i negativ och positiv riktning. Trots avvikelser mellan verksamheterna är den sammantagna prognosen vid årets slut en budget i balans, +/-0 tkr.

Förvaltningsgemensamt (Övergripande kostnader och nämnd)

Den positiva ackumulerade avvikelsen på +6 281 tkr består till största del av ett lågt utfall på förvaltningens gemensamma kostnader. Det finns även vakanta tjänster vilket bidrar till en positiv avvikelse på personalkostnader. Den positiva avvikelsen täcker till viss del volymökningen inom hemtjänsten.

Förvaltningskontor (Myndighet, bemanningsenheten och verksamhetsstöd)

Trots ökad budget inför 2024 för volymökning inom hemtjänsten så avser den negativa avvikelsen på -4 771 tkr till största del fler nyttjande hemtjänsttimmar. Ökningen har skett inom kommunalt utförd hemtjänst. En avvikelse mot budget på exempelvis 1 000 timmar inom tätort ger en kostnadsökning på ungefär 500 tkr. Det som också avviker under tertialen är personlig assistans som utförs av externa utförare.

Hälsa- och sjukvård (Sjuksköterskor, rehab och dagverksamhet)

Verksamheten har en negativ ackumulerad avvikelse på -1 035 tkr, vilket avser personalkostnad för sjuksköterskor från bemanningsföretag. Trots att behovet kvarstår att använda inhyrd personal, så har behovet minskat betydligt jämfört med samma period föregående år.

Äldreomsorg (Särskilt boende, hemtjänst, larm- och nattpatrull)

Den negativa ackumulerade avvikelsen på -3 594 tkr avser förutom sjukfrånvaro och övertid även hög kostnad för semester, både inom särskilt boende och hemtjänst. Trots att hemtjänsten har ett ackumulerat negativt resultat på -1 786 tkr så är det betydligt bättre än samma period föregående år. Samtliga enheter arbetar aktivt med handlingsplaner för att minska övertid och sjukfrånvaro och få en budget i balans.

Funktionsstöd (Grupp- och serviceboende, daglig verksamhet, barn- och ungdom, socialpsykiatri, personlig assistans, avlösare)

Verksamheten har en ackumulerad avvikelse på +127 tkr. En negativ avvikelse inom funktionsstöd avser personlig assistans, där sjukfrånvaro och övertid bland annat bidrar till den. Verksamheten inom barn- och ungdom med färre beslut bidrar å andra sidan till en positiv avvikelse. Samtliga enheter arbetar aktivt med att minska övertid och korttidsfrånvaro, samt öka samplaneringen.

Statsbidrag

Under de första fyra månaderna av 2024 har social- och omsorgsförvaltningen beviljats statsbidrag motsvarande 11 164 tkr, varav 1 852 tkr har redovisats i resultatet per den sista april. Utöver de beviljade bidragen har ytterligare statsbidrag motsvarande minst 2 000 tkr sökts och besked om dessa har inte erhållits ännu. Det generella statsbidraget god vård och omsorg på 15 384 tkr ingår inte i statsbidragsredovisningen då det har tilldelats via ram.

Investeringsredovisning

Huvudprojekt	Utfall ack. 2024-04	Budget helår 2024	Kvar av årets budget	Avvikelse mot budget helår
Inventarier Säbo, Norrgläntan	0	3 089	3 089	0
Inventarier, Furuliden	0	7 034	7 034	0
Inventarier i brukarmiljö	639	1 300	661	0
Summa	639	11 423	10 784	0

Lågt utfall på investeringar, renoveringen gällande Norrgläntan och Furuliden inkommer senare under året.

Väsentliga personalförhållanden

Personalförhållanden i kommunen

Kompetensförsörjning

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2024	Kvinnor 2024	Män 2024	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	30/4	75,3%	72,4%	88,3%	73%	70%	87,3%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad månadsanställda som arbetar deltid (%)	30/4	77,6%	77,7%	76,7%	76,5%	77%	70,8%

Andelen månadsanställda som arbetar heltid har ökat kontinuerligt sedan införande av heltid som norm och ligger nu på cirka 75%. Ökningen har skett för såväl män som för kvinnor. Skillnaden mellan män och kvinnor är fortsatt stor. Att fler arbetar heltid är positivt för kompetensförsörjningen då rekrytering inom vård- och omsorgsyрken är en utmaning och förväntas bli en allt större utmaning de kommande åren. Samtidigt innebär fler heltidsanställningar att planering av scheman i verksamhet där behovet varierar över dygnets timmar en utmaning. Den förändring av bemanningsenheten som nu genomförs och som beskrivits i tidigare avsnitt gällande väsentliga organisationsförändringar är en del i att möta denna utmaning.

En betydande del av de vårdbiträden och undersköterskor som rekryteras till social- och omsorgsförvaltningen rekryteras inför sommaren. Verksamheterna har under den första tertialen arbetat med rekrytering och introduktioner för nya vikarier. Genom den utveckling som sker av bemanningsenheten så förväntas även denna process förbättras, likställas och kvalitetssäkras.

Utifrån den utmaning som finns gällande kompetensförsörjning inom vård- och omsorgsyрken de kommande åren har det sedan tidigare uppmärksammats att det finns många potentiella framtida medarbetare som söker arbete inom Social- och omsorgsförvaltningen men som inte kan uppvisa tillräckliga språkkunskaper. Det finns även redan anställda medarbetare som inte har kunnat uppvisa tillräckliga språkkunskaper. Exempelvis för att få delegering att utföra hälso- och sjukvårdsuppgifter. Under våren har det via medel från äldreomsorgslyftet och omställningsfonden varit möjligt att starta upp kurs i yrkessvenska för 22 medarbetare som kommer pågå under året. Det har även genomförts utbildning för språkombud som nu kan agera för en mer språkutvecklande miljö på våra arbetsplatser.

Medarbetarskap och ledarskap

Arbete sker kontinuerligt utifrån det kommungemensamma årshjulet för systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM. Under årets början har föregående års arbete med SAM följts upp. Handlingsplaner utifrån uppföljningen har tagits fram på respektive chefsnivå och åtgärder skiljer sig mellan verksamheterna utifrån behov. Under slutet av april och början på maj pågår årets medarbetarundersökning där mätningar för HME (hållbart medarbetarengagemang) och OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö) ingår. Den fungerar som uppföljning på föregående års åtgärder och ligger till grund för kommande års handlingsplaner gällande medarbetarskap och ledarskap.

Under våren har en bemanningshandbok tagits fram för att stödja bemanningsprocessen inom äldreomsorgens och funktionsstödsstöds verksamheter. Bemanningshandboken är en samling av gällande lagar, regler och avtal samt en beskrivning av hur schemaläggning och bemanning går till i verksamheterna.

Personalkostnader och personalstyrka

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2024	Kvinnor 2024	Män 2024	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023
Lönekostnader totalt, tkr	1/1-30/4	231 979			209 212		
Årsarbetare, antal omräknade heltider	1/1-31/3	1 284,5	1 032,5	252	1 227,4	997,6	229,8
Timanställda, andel av totalt antal årsarbetare (%)	1/1-31/3	12%	10,8%	17%	13,1%	12,3%	16,7%
Månadsanställda, antal	30/4	1 226	1 003	223	1 169	964	205

Personalkostnaderna samt antalet årsarbetare har ökat i takt med de volymökningar som kan ses inom förvaltningen. I jämförelse med samma period föregående år har det tillkommit enheter inom LSS gruppboendestäder, inom daglig verksamhet och inom socialpsykiatri. Samtidigt har även de utförda timmarna inom hemtjänst ökat. Ytterligare ökning förväntas när antalet platser inom särskilt boende äldre ökar efter sommaren. Antalet chefer har inte utökats i samma takt som medarbetare vilken har lett till i snitt fler medarbetare per chef. Detta är något som förvaltningen behöver följa upp med eventuella åtgärder.

En förändring av förvaltningens bemanningsplanering har pågått under årets första månader vilken bland annat syftar till att i högre grad bemanna planerad frånvaro med månadsanställd personal. Detta förväntas leda till minskad andel timvikarier. Det är för tidigt att se effekter av detta men en viss nedgång av andelen timvikarier kan ändå ses i jämförelse med föregående år.

Hållbart arbetsliv och arbetsmiljö

Sjukfrånvaron under perioden ligger på samma nivå som föregående år. Den förändring som tidigare uppmärksammats med en förskjutning från korttidssjukfrånvaro till sjukfrånvaro längre än 59 dagar kvarstår. Detta är också anledningen till att sjuklönekostnaden minskat trots samma nivå av sjukfrånvaro. Antalet medarbetare med upprepade sjukfrånvaro har minskat i jämförelse med föregående år. Skillnaderna mellan olika enheter är relativt stora varför insatser för att kunna minska sjukfrånvaron behöver variera och riktas dit de kan ge bäst effekt. Som övergripande åtgärd pågår ett arbete utifrån sunt arbetslivs friskfaktorer. Som riktade insatser har det under april beslutats om särskilt stöd i samverkan med personalkontoret till de enheter som har den högsta sjukfrånvaron.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2024	Kvinnor 2024	Män 2024	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023
Sjuklönekostnader, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-30/4	2,9%			3,1%		
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/12-29/2	11,5%	12,4%	8,1%	11,5%	12,3%	8,4%
Sjukfrånvaro tillsvidareanställda (%)	1/12-29/2	12,8%	13,7%	9,1%	12,8%	13,4%	9,7%
Tillsvidareanställda med upprepade sjukfrånvaro (mer än 5 tillfällen under de senaste 12 månaderna), antal	1/3-29/2	201	161	41	232	192	40

Förväntad utveckling

Pågående utredning Igelkotten hus 1-3

I antagen boendeplan föreslås en förändrad verksamhetsinriktning för Igelkottens och Panterns servicehus till biståndsbedömt trygghetsboende för äldre. Förslaget motiverades genom att fastigheterna bedömts lämpa sig väl för detta. Samt att den verksamhet som i dagsläget bedrivs, bättre överensstämmer med definitionen biståndsbedömt trygghetsboende för äldre än ett särskilt boende för äldre som det är idag. Det konstaterades dock att det praktiska förfarandet behövde utredas vidare utifrån myndighetsperspektiv, brandsäkerhetsöversyn, överensstämmelser mellan brandskyddsbestämmelser och gällande krav avseende fastigheten i relation till föreslagen verksamhetsinriktning. Utredning om Igelkotten servicehus 1-3 skulle redovisas till nämnd i januari 2024 men har försenats men väntas färdigställas under 2024. Resultatet av utredningen kan komma att påverka den fortsatta boendeplaneringen.

Pågående utredning gruppboendestäder LSS

Efter dialog mellan Västra Sörmlands Räddningstjänst och Social- och omsorgsförvaltningen har en kravställan framställts från räddningstjänsten att utreda gruppboendestäder i trapphus och se över så att lokalerna uppnår verksamhetsklass 5B i brandklass. Totalt berörs åtta gruppboendestäder. Verksamhetsklass 5B innebär förstärkt brandskydd i lokalerna såsom dubbla utrymningsvägar, sprinkler samt brandavskiljning i ventilation. En utredning pågår för att se möjligheten till verksamhetsanpassningar i befintliga lokaler samt alternativa lösningar. Det är sannolikt att det på grund av byggnadstekniska hinder inte kommer vara möjliga att anpassa alla gruppboendestäder. Det kan det komma att finnas behov av alternativa anpassade lokaler.

Ny socialtjänstlag

Regeringen har aviserat att en ny socialtjänstlag kommer att träda i kraft i juli 2025. Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för att under bidragsår 2024 genomföra läges- och behovsanalyser och planering inför den nya socialtjänstlagen. Social- och omsorgsförvaltningen har rekviderat statsbidraget och inlett ett arbete under den första tertialen som främst kommer pågå under andra halvan av 2024 för att ta fram en läges- och behovsanalys inför den kommande lagändringen.

Åtgärdsplan

Avvikelse	Åtgärd	Förväntade ekonomiska effekter av åtgärden	Förväntade verksamhetseffekter av åtgärden
Hög sjukfrånvaro	Arbete med sunt arbetslivs friskfaktorer	Minskad kostnad sjuklön	Förbättrad kontinuitet
	Riktat HR-stöd till 10 av de enheter med högst sjukfrånvaro	Minskad kostnad sjuklön	Förbättrad kontinuitet
Gruppboendestäder LSS i trapphusmodell uppfyller inte kraven för korrekt brandklass, verksamhetsklass 5B enligt boverkets byggregler	Kartläggning/Utredning för att klargöra vilka gruppboendestäder enligt LSS som inte uppfyller kraven utifrån verksamhetsklass 5B enligt boverkets byggregler, vilka anpassningar som är möjliga att göra i befintliga lokaler och vilket behov av alternativa lokaler som finns.	Möjligt behov av alternativa anpassade lokaler. Kostnad inte möjlig att uppskatta i dagsläget	Endamålsenligt och korrekt brandskydd

Förslag utifrån utredning om bidrag till Lekotekets verksamhet

Social- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden uppdrar till social- och omsorgsförvaltningen att fortsätta undersöka möjligheten teckna avtal med FUB om lekotekverksamhet. Avtalet ska innefatta målgrupp, syfte samt former för verksamhetsuppföljning.

Sammanfattning av ärendet

Vård- och omsorgsnämnden (VON) har beviljat föreningen FUB Katrineholm, Flen och Vingåker (FUB) 475 000 kronor i anslag för lekotekverksamhet 2024. Samma summa för 2023 års verksamhet.

Nämnden gav också förvaltningen i uppdrag att bereda följande frågeställningar:

- Ligger uppdraget organisatoriskt rätt?
- Är innehållet korrekt utifrån det ursprungliga uppdraget?

1996 undertecknade Katrineholms kommun ett avtal om överförande av omsorgsverksamheten samt psykiatrireformen till kommunerna (1995/209). Avtalet avser åtaganden i samband med att ansvaret för omsorg flyttades från tidigare landstinget till kommunen. I avtalet ingick finansiering av Lekotek som drevs av FUB. Vård- och omsorgsförvaltningen har således under flera års tid gett ekonomiskt stöd till föreningen FUB avseende stöd till Lekotekets verksamhet.

Kartläggning och omvärldsanalys visar att det nationellt och lokalt finns organisatoriska skillnader för hur Lekotek drivs samt vilken kommunal nämnd som bidrar till finansiering. Det finns även skillnader på storleken på de beviljade bidragen från de olika kommunerna som berörs.

Det finns inget mönster mellan utbetalda summor och antal kommuninvånare.

En tolkning blir att antalet inskrivna barn, pågående kontakter samt den kvalitativa beskrivningen av verksamheten påverkat besluten om anslagens storlek.

Utifrån kartläggningen konstaterar social- och omsorgsförvaltningen att de utbetalade anslagen är unika i sin utformning i Katrineholm. Då FUB är en ideell intresseorganisation finns en risk att anslaget i sin nuvarande utformning kan strida mot lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan lagstiftning.

Social- och omsorgsförvaltningen anser inte att det finns förutsättningar att hantera anslag till Lekotekets verksamhet som tidigare. Det måste säkerställas att eventuellt fortsatt anslag inte strider mot lagen om offentlig upphandling eller annan lagstiftning.

Fortsättningsvis ser förvaltningen följande alternativ:

- Tecknande av ett tydligt avtal.
- Initiera ett idéburet offentligt partnerskap (IOP). Hur ett sådant avtal eller IOP i samverkan skulle kunna se ut kräver fördjupad analys med sakkunnighet i upphandling med offentlig verksamhet samt dialog med övriga intressenter.
- Anslaget till Lekotekets verksamhet upphör.

Ärendets handlingar

- Utredning av Lekotekets verksamhet

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Linda Bentholm
Processledare

Beslutet skickas till: Chef lednings- och verksamhetsstöd, handläggare, FUB, akten

Utredning Lekotekets verksamhet

Verksamhet som erhåller ekonomiskt
stöd från vård- och omsorgsnämnden

Social- och omsorgsförvaltningen

Datum: 2024-05-24

Handläggare: Åsa Lundgren, Linda Bentholt

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning.....	3
Bakgrund	4
Lekotekets organisatoriska förutsättningar.....	4
Lekotekets syfte och innehåll.....	4
Finansiering av Lekotekets verksamhet i Sörmland.....	5
Omvärldsbevakning	5
Analys av nuläget.....	5
Offentligt avtal eller idéburet offentligt partnerskap.....	6
Att lägga ned befintligt anslag	7
Social- och omsorgsförvaltningens bedömning	7

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden (VON) har beviljat föreningen FUB Katrineholm, Flen och Vingåker (FUB) 475 000 kronor i anslag för lekotekverksamhet 2024. Samma summa för 2023 års verksamhet. Nämnden gav också förvaltningen i uppdrag att bereda följande frågeställningar:

- Ligger uppdraget organisatoriskt rätt?
- Är innehållet korrekt utifrån det ursprungliga uppdraget?

1996 undertecknade Katrineholms kommun ett avtal om överförande av omsorgsverksamheten samt psykiatrireformen till kommunerna (1995/209). Avtalet avser åtaganden i samband med att ansvaret för omsorg flyttades från tidigare landstinget till kommunen. I avtalet ingick finansiering av Lekotek som drevs av FUB. Vård- och omsorgsförvaltningen har således under flera års tid gett ekonomiskt stöd till föreningen FUB avseende stöd till Lekotekets verksamhet.

Kartläggning och omvärldsanalys visar att det nationellt och lokalt finns organisatoriska skillnader för hur Lekotek drivs samt vilken kommunal nämnd som bidrar till finansiering. Det finns även skillnader på storleken på de beviljade bidragen från de olika kommunerna som berörs. Det finns inget mönster mellan utbetalda summor och antal kommuninvånare. En tolkning blir att antalet inskrivna barn, pågående kontakter samt den kvalitativa beskrivningen av verksamheten påverkat besluten om anslagets storlek.

Utifrån kartläggningen konstaterar social- och omsorgsförvaltningen att de utbetalade anslagen är unika i sin utformning i Katrineholm. Då FUB är en ideell intresseorganisation finns en risk att anslaget i sin nuvarande utformning kan strida mot lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan lagstiftning.

Social- och omsorgsförvaltningens alternativa förslag

Social- och omsorgsförvaltningen anser inte att det finns förutsättningar att hantera anslag till Lekotekets verksamhet som tidigare. Det måste säkerställas att eventuellt fortsatt anslag inte strider mot lagen om offentlig upphandling eller annan lagstiftning.

Fortsättningsvis ser förvaltningen följande alternativ:

- Tecknande av ett tydligt avtal.
- Initiera ett idéburet offentligt partnerskap (IOP). Hur ett sådant avtal eller IOP i samverkan skulle kunna se ut kräver fördjupad analys med sakkunnighet i upphandling med offentlig verksamhet samt dialog med övriga intressenter.
- Anslaget till Lekotekets verksamhet upphör.

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden (VON) beviljade föreningen FUB södra Sörmland (FUB) 475 000 kronor i anslag för Lekotekverksamhet 2023. Nämnden gav också förvaltningen i uppdrag att bereda följande frågeställningar:

- Ligger uppdraget organisatoriskt rätt?
- Är innehållet korrekt utifrån det ursprungliga uppdraget?

Utifrån förvaltningens uppdrag har dialog förts med FUB.

Lekotekets organisatoriska förutsättningar

I det svenska sjukvårdssystemet fördelas ansvaret för hälso- och sjukvård mellan region och kommun. När ansvaret för omsorgsverksamhet 1996 flyttades från tidigare landsting till kommun upprättades ett avtal om kommunaliseringen av omsorgerna samt psykiatrireformen (*Överförande av omsorgsverksamheten jämt psykiatrireformen till kommunerna 1995/209*).

I undertecknat avtal (*Överförande av omsorgsverksamheten jämt psykiatrireformen till kommunerna 1995/209*), § 4, preciserades samtliga aktuella verksamheter för övertagande.

Utöver detta undertecknades följande, "Dessutom övergår ansvaret till respektive kommun för av landstinget finansierad verksamhet inom FUB såsom föräldrarådgivning, lekotek och ombudsman". I och med detta avtal övertog Katrineholms kommun ett ansvar för den av landstinget tidigare finansieringen av Lekotek som drivs i regi av FUB.

Lekotekets syfte och innehåll

I Sörmland finns tre Lekotek som drivs i regi av intresseföreningen FUB. Lekoteket i Katrineholms verksamhet riktar sig även till Flen och Vingåkers kommuner och syftar till att stötta barn som behöver extra stöd och stimulans i sin utveckling. Lekoteket är ingen lagstadgad verksamhet. Barn och vårdnadshavare erbjuds tidsbokade besök i Lekotekets lokaler eller hembesök. Vårdnadshavare och pedagoger i förskolan erbjuds stöd av lekotekarier (av FUB anställd specialpedagog) kring material och metoder för lekträning. Lekoteket stödjer även barn och pedagoger på plats i förskolor. Utöver detta möjliggör verksamheten avgiftsfri utlåning av pedagogiska leksaker till barn och familjer. Målgruppen är främst barn i åldern 0–10 år.

Kontakten inleds oftast via barnhälsovården, barnhabiliteringen, logopedmottgången, socialtjänsten, barn- och elevhälsan eller pedagoger i förskolan. Lekoteket tar även emot egenanmälan från vårdnadshavare. Specialpedagogerna samarbetar efter vårdnadshavares medgivande, med såväl förskolor, skolor, logopeder, Barn- och elevhälsa, Socialtjänst, Barnhälsovård och/eller Habilitering. Detta för att stödet till barnet och familjen ska kunna samordnas på bästa sätt. Inga krav om remiss eller diagnos finns för att ta del av verksamheten avgiftsfritt. Medlemskap i FUB är inte heller något krav för att få ta del av verksamheten.

Till Lekoteket kommer barn med många olika behov av stöd. Det handlar bl.a. om barn med funktionsnedsättningar inom områdena språkförsvning, språkstörning, utvecklingsförsvning, intellektuell funktionsnedsättning, synnedsättning, hörselnedsättning, koncentrationssvårigheter, motoriska svårigheter, ryggmärgsbråck samt svårigheter inom autismspektrumtillstånd. Under de senaste åren har en stor ökning noterats vad gäller barn med svårigheter inom autismspektrum. Nytt som tillkommit är barn med annat modersmål än svenska, där det ibland kan vara svårt att avgöra vad eventuella utmaningar beror på. (*FUB:s Verksamhetsberättelse 2022. FUB:s Lekotek, Katrineholm, Flen och Vingåker*).

Under år 2023 beräknade FUB att sammanlagt 160 barn kommer ha varit aktuella, varav en minoritet med intellektuell funktionsnedsättning. Av dessa barn bor 94 i Katrineholms kommun.

(Ansökan om anslag till FUB´s Lekotek 2024.) Enligt FUB är kvittot på att verksamheten fungerar och behövs att föräldrar till barn som har behov av stöd håller kontakten med Lekoteket, samt att pedagoger ser att barnen gör framsteg. Effekten mäts inte på något annat sätt.

Finansiering av Lekotekets verksamhet i Sörmland

Befintliga Lekotek är geografiskt placerade till Nyköping, Eskilstuna och Katrineholm. Lekoteket i Katrineholm riktar sig till invånare i Katrineholm, Vingåker och Flen och verksamheten erhåller ekonomisk finansiering från samtliga tre kommuner.

I Eskilstuna finns ett Lekotek som riktar sig till invånare i Strängnäs och Eskilstuna. Verksamheten ansöker och erhåller bidrag från båda kommunerna.

I Nyköping finns ett Lekotek som endast riktar sig till invånare i Nyköpings kommun. Kommunen tillämpar treåriga avtalsperioder med FUB. Inför varje avtalad period fastslås anslagen med en uppräknig i förväg, och kommunen genomför verksamhetsuppföljning två gånger per år.

I tabell 1 presenteras en sammanställning från samtliga svarande kommuner i Sörmland avseende utbetalt ekonomiskt stöd för Lekotek.

Tabell 1. Sammanställning av utbetald ekonomiskt stöd från kommuner i Sörmland 2022.

Kommun	Nämnd som beviljar	Utbetalt belopp
Eskilstuna	Kultur och fritidsnämnden	222 300 kr (2022)
Strängnäs	Socialnämnden	100 000 kr (2022)
Katrineholm	Vård- och omsorgsnämnden	475 000 kr (2022)
Flen	Barn och utbildningsnämnden	240 000 kr (2021)
Vingåker	Barn och utbildningsnämnden	115 000 kr (2021)
Nyköping	Vård och omsorgsnämnden	620 000 kr (2022)

I samtliga ansökningar om bidrag till de olika kommunerna har FUB utgått från en kostnadskalkyl, där den uppskattade kostanden för verksamheten fördelas baserat på kommunens totala invånarantal. Detta kompletteras med uppgifter om antal barn som är inskrivna inom verksamheten samt antal barn som får insatser via sin förskola.

Omvärldsbevakning

Omvärldsbevakning visar att det nationellt finns organisatoriska skillnader för hur Lekotek eller motsvarande verksamhet tillhandahålls för medborgare. Lekotek finns både som en del av regionernas hälso- och sjukvårdsorganisation och via initiativ från intresseorganisationer. Majoriteten av de Lekotek som finns i Sverige drivs dock i anslutning till regionernas barnsjukhus eller barnhabilitering. Omvärldsbevakningen visar även att det på vissa håll i landet inte tillhandahålls motsvarande tjänster och insatser för medborgare motsvarande de FUB Sörmland redogör för i sin verksamhetsbeskrivning.

Analys av nuläget

Utifrån nuvarande beskrivning av Lekotekets verksamhet ligger inte ansvaret helt i linje med tidigare vård- och omsorgsförvaltningens uppdrag. Lekotekets verksamhet kan ses som en förebyggande insats till barn och familjer vilket tangerar andra nämnder samt regionens uppdrag. Verksamheten är inte lagstadgad. Historiskt har inga krav ställts kopplat till anslaget och det görs inga andra uppföljningar av verksamheten än de som FUB lämnar i sin årliga verksamhetsberättelse och ansökan om anslag.

Utifrån omvärldsbevakningen kan ses att Katrineholm betalar en större summa i anslag till Lekotekets verksamhet i förhållande till andra större kommuner i Sörmland.

Social- och omsorgsförvaltningen anser inte att det finns förutsättningar för att hantera anslag för Lekotekets verksamhet på det sätt som tidigare gjorts. Det måste säkerställas att eventuellt fortsatt anslag inte strider mot regler för offentlig upphandling eller annan lagstiftning.

Offentligt avtal eller idéburet offentligt partnerskap

Ett sätt att bereda fortsatt anslag till Lekotekets verksamhet som inte strider mot befintlig lagstiftning skulle kunna vara att ingå ett avtal, likt det som gjorts i Nyköping. Ett sådant avtal skulle kunna innebära en kravframställan samt möjliggöra kvalitetssäkring genom att inkludera verksamhetsuppföljning. Om det handlar om ett offentligt kontrakt ska Lagen om offentlig upphandling (LOU) tillämpas.

Ett annat sätt att säkerställa en finansiering skulle kunna beredas genom ett så kallat *idéburet offentligt partnerskap* (IOP). IOP mellan en idéburen organisation och offentlig sektor är en modell av partnerskap som kan användas där traditionellt föreningsbidrag eller upphandling inte bedöms lämplig. I ett IOP har den offentliga organisationen och den idéburna ett gemensamt engagemang, ägarskap och styrning. Syftet är att uppnå ett visst allmännyttigt samhällligt mål. Ett partnerskap ska bygga på ett gemensamt samverkansbehov.

Grunden för att överväga ett idéburet offentligt partnerskap bör vara att det finns ett intresse för samarbete mellan den offentliga aktören och en eller flera organisationer. Detta intresse kan röra en eller flera verksamheter som redan bedrivs, men det kan också handla om att bygga upp en verksamhet i organisationerna i syfte att möta en samhällsutmaning. Innan dialog och förarbete kring ett eventuellt partnerskapsamarbete (IOP) kan påbörjas, behöver kommunen fatta beslut och därmed skicka en tydlig signal såväl till förvaltning som till civilsamhället att det finns en ambition att undersöka möjligheter till samarbete, samt att ta fram underlag för beslut om samarbete i partnerskap.

Till skillnad från en offentlig upphandling har överenskommelsen inte formen av ett kommersiellt avtal med till exempel detaljreglering och sanktioner, eftersom IOP är en samverkansform som bygger på tillit och med syftet att uppnå ett visst samhällligt mål.

Ett IOP måste vara förenligt med upphandlings- och statsstödsreglerna. Partnerskapet måste även vara förenligt med kommunallagen. Med det menas framför allt att angelägenheten som är föremål för partnerskapet ska vara av allmänt intresse och som huvudregel inte innebära ett stöd till enskilda. Även annan lagstiftning, som till exempel Socialtjänstlagen, ska i tillämpliga fall beaktas. En bedömning om ett IOP är förenlig med aktuella regler måste göras utifrån förutsättningarna i varje enskilt fall. Ett idéburet offentligt partnerskap saknar idag en rättslig definition. Numera finns det en mängd varianter av IOP samarbeten i Sverige. Ibland liknar de mer kommersiella avtal och ibland har de karaktären av bidrag. ([*idéburet-offentligt-partnerskap--vagledning-sou-201956.pdf \(regeringen.se\)*](#))

Formen IOP förespråkas av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) som ett alternativ till bidragsfinansierad verksamhet och/eller upphandling av civilsamhällesorganisationer för att lösa komplexa samhällsutmaningar. Partnerskapet är alltså inte ett föreningsbidrag eller köp av tjänst eller verksamhet. I rapporten "*Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner landsting och regioner*" (2018) beskrivs hur IOP har använts i andra delar av landet, steg för steg hur samarbetet byggs upp och bifogat finns färdiga exempel på redan genomförda partnerskapsdokument.

Enligt SKR:s rapport (2018) bygger IOP samarbetet på ömsesidigt förtroende, tillit och transparens snarare än kontrakt med avtalsvillkor. Den offentliga parten måste släppa något på kontrollen då IOP överenskommelsen inte i detalj skall ska reglera hur verksamheten bedrivs. Partnerskapet skall bedrivs utan vinstsyfte. (*Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner landsting och regioner. Rapport från utvecklingsarbetet 2017. Sveriges kommuner och landsting, Stockholm 2018-04-27*)

Fördelar som lyfts med IOP är medskapandet och samarbetet mellan offentlig verksamhet och civilsamhället. I processen att bygga upp samarbetet identifieras vilka organisationer/föreningar som kan vara relevanta att inleda samtal med, formulerande av syfte, aktiviteter och mål sker tillsammans. Tillsammans redogörs även på vilket sätt de olika parterna kan bidra med resurser. Det behöver inte handla om pengar utan kan var allt ifrån ideellt arbete, lokaler och administrativa resurser.

Genom att ingå ett IOP istället för ingå ett avtal förlorar den offentliga parten möjligheten att kräva fullgörelse, eller rättelse av fel, men det är just detta som skiljer ett samverkansprojekt från ett kommersiellt avtal. Om den offentliga aktören ser att det finns behov av den typen av villkor är det inte lämpligt att ingå ett IOP, utan att något annat förfarande bör användas.

Att lägga ned befintligt anslag

Lekotekets verksamhet är idag beroende av bidrag från kommunerna för sin verksamhet. Att inte ge anslag skulle medföra avsevärt reducerad verksamhet eller nedläggning av Lekotekets verksamhet, om ingen annan aktör övertar ansvaret.

Lekoteket arbetar idag med barn som ännu inte fått, eller ens kommer att få en diagnos, vilket kan ses som en del av tidiga och förebyggande insatser till barn och familjer i behov stöd. Verksamhetens utformning innebär att verksamheten kan antas nå familjer som det offentliga troligen annars inte skulle nå. En nedläggning skulle kunna innebära en förlust av ovanstående. Detta skulle även kunna medföra ett större ansvar på familjerna. Familjer som skulle kunna bli aktuella för social- och omsorgsförvaltningen i ett senare skede.

Om stödinsatserna försvinner bedöms det även kunna medföra ökade kostnader för berörda familjer. Genom Lekoteket finns möjligheten att kostnadsfritt låna och prova ut utformade leksaker utifrån barnens utvecklingsbehov, vilket inte finns idag i annan verksamhet. Till detta riskerar familjens samverkan med förskolan/skolan och elevhälsa om barnens utveckling försvåras om Lekotekets verksamhetens stöd till dem båda försvinner. Annan eventuell påverkan på andra förvaltningar eller regionens uppdrag går inte att uttala sig om i dagsläget.

Enligt FUB:s ordförande har verksamheten tagits över av andra aktörer i olika delar av landet, av exempelvis barn- och elevhälsa eller habilitering. Deras upplevelse är att där FUB släppt ifrån sig verksamheten har den gradvis ebbat ut. (Minnesanteckningar från möte med FUB 2024-03-14).

Social- och omsorgsförvaltningens bedömning

Tolkningen av det avtal som undertecknats 1996 är att Katrineholms kommun liksom övriga kommuner har åtagit sig ett ansvar för finansiering av Lekotek som drivs av FUB.

Den organisatoriska placeringen avseende vilken nämnd och förvaltning som hanterar FUB:s ansökningar och utbetalning av ekonomiskt stöd skiljer sig åt mellan de olika kommunerna i Sörmland. Det finns även skillnader avseende storleken av de beviljade bidragen, där det inte kan ses något mönster i utbetalad summa och antal kommuninvånare. En tolkning blir således att informationen om antal inskrivna barn, pågående kontakter samt beskrivningen av verksamheten påverkat besluten om anslagets storlek.

I det undertecknade avtalet från 1996 preciserades inte Lekotekverksamhetens egentliga innehåll. Det finns inte heller någon tydlig nationell styrning för denna form av verksamhet med tillhörande insatser riktat mot barn och unga. Verksamheten är idag inte lagstadgad.

I kartläggningen framgår att det utbetalade bidraget från vård- och omsorgsnämnden är unikt i sin utformning. Utbetalningen har skett med hänvisning till avtalet om att överta ansvar för finansiering från 1996. Anslaget har hanterats separat och har inte innefattat någon i verksamhetsuppföljning.

Social- och omsorgsförvaltningen anser inte att det finns förutsättningar för att hantera anslag för Lekotekets verksamhet som tidigare gjorts. Det måste säkerställas att eventuellt fortsatt anslag inte strider mot lagen om offentlig upphandling eller annan lagstiftning.

Vid ett beslut från vård- och omsorgsnämnden om fortsatt finansiering behövs ett tydligare avtal eller ett idéburet offentligt partnerskap (IOP). Hur ett sådant avtal eller IOP samverkan skulle kunna se ut kräver sakkunnighet i upphandling med offentlig verksamhet samt dialog med övriga intressenter. Utöver FUB skulle andra intressenter i frågan kunna vara Flen och Vingåker, offentliga pedagogiska verksamheter så som förskolor, elevhälsa, tidigare Socialförvaltningen och Habiliteringsverksamheten inom regionen.

Att inte ge anslag till FUB och Lekoteksverksamheten skulle kunna medföra avsevärt reducerad verksamhet eller nedläggning. Vilket i sig riskerar att medföra förlorad kontakt med barn och familjer som det offentliga inte når, eftersom Lekoteket även arbetar med barn som ännu inte fått en diagnos. Det vill säga viktiga tidiga/förebyggande insatser och samordning för barn/familjer i behov av stöd. Familjer som skulle kunna bli aktuella för social- och omsorgsförvaltningen i ett senare skede. Till detta riskerar familjers samverkan med förskolan/skolan om barnens utveckling försvåras då Lekoteksverksamhetens stöd till dem båda försvinner. Detta skulle kunna medföra ett större ansvar och ekonomiska konsekvenser för familjerna.

Förslag om gallring av patientjournaler

Social- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämndens patientjournaler på papper från år 2012-2021 som är äldre än tio år kan gallras. Undantagna är dock patientjournaler för personer födda den 5, 15 och 25 i varje månad som ska bevaras för framtida forskning.
- Nämnden uppmärksammar kommunstyrelsen om möjligheten att fatta beslut om gallring av vård- och omsorgsnämndens journalhandlingar för åren 2003-2011 som tidigare levererats till kommunarkivet.

Sammanfattning av ärendet

Den 3 april 2024 gjordes en sammanslagning av vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen. Det nya namnet är social- och omsorgsförvaltningen. Detta ärende avser enbart vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde.

I kommunens informationshanteringsplan (IHP) som gäller från 2022 står det att patientjournaler enligt patientdatalagen (PDL) ska bevaras för all framtid = totalbevarande. Vissa handlingar (ex.vis. signeringslistor och dosrecept/läkemedelslistor) kan dock gallras efter tio år. I IHP står det även att kommunens övergång till e-arkiv sker stegvis för varje system.

Enligt kommunstyrelsens beslut den 15 december 2021, § 221, får pappershandlingar, som skannas in och förvaras i ett digitalt ärendehanteringssystem, betraktas som original och papperskopier kan gallras.

Vård- och omsorgsnämndens patientjournaler före 2022 har hanterats enligt tidigare gällande dokumenthanteringsplan (beslutad av vård- och omsorgsnämnden 2016-11-08, § 118), vilket innebär att patientjournaler ska bevaras för all framtid.

Enligt nu gällande rutiner vid arkivering skrivs samtliga patientjournaler ut på papper, även de som ska gallras efter 10 år. Samtliga handlingar finns idag inte inskannade i verksamhetssystemet men inom en snar framtid kommer förvaltningen övergå till att skanna in samtliga handlingar enligt patientdatalagen (PDL) samt enligt LSS/SoL för digital förvaring i verksamhetssystemet.

Efterfrågan av patientjournaler, som är äldre än tio år, är väldigt liten och när det gäller forskning anser Sydarkivera att det inte längre efterfrågas journaler i pappersform. Förvaltningens arkivlokaler är fulla.

Förvaltningen föreslår därmed att patientjournaler på papper¹ kan gallras tio år efter sista anteckning.

Gallringen avser endast papper. I verksamhetssystemet totalbevaras alla journalhandlingar då det enligt Sydarkiveras bedömning inte är praktiskt möjligt att särskilja de som kan gallras.

Ärendets handlingar

- Social- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-27

Ärendebeskrivning

Nuläge patientjournaler enligt PDL

I kommunens informationshanteringsplan (IHP) står det att patientjournaler enligt patientdatalagen (PDL) ska bevaras för all framtid = totalbevarande. Vissa handlingar (ex.vis. signeringslistor och dosrecept/läkemedelslistor) kan dock gallras efter tio år.

I IHP står det även att kommunens övergång till e-arkiv sker stegvis för varje system.

Enligt förvaltningens nu gällande rutiner skrivs samtliga patientjournaler ut på papper, även de som ska gallras efter 10 år. Dock finns inte alla handlingar idag inskannade i verksamhetssystemet.

Nuläge journalhandlingar enligt Sol och LSS

Enligt gällande lagstiftning gallras idag journalhandlingar enligt Sol och LSS fem år efter sista anteckning. Undantagna är journaler för personer födda den 5, 15 och 25 i varje månad som ska bevaras för framtida forskning (enligt SoL² kap. 12, § 2, SoF³ 7 kap. 2 §, LSS⁴ 21 C och D §§),

Gallring av inskannade handlingar

Inom en snar framtid kommer förvaltningen att övergå till att skanna in samtliga journalhandlingar och förvara dem i det digitala verksamhetssystemet. Enligt kommunstyrelsens beslut den 15 december 2021, § 221, får pappershandlingar som skannas in och förvaras i ett digitalt ärendehanteringssystem betraktas som original och papperskopier kan gallras.

Vid inskanning av pappershandling måste det säkerställas att all information förts över till den inskannade handlingen innan pappershandlingens får gallras. Beslutet gäller även för konvertering av information vid byte av verksamhetssystem.

Förvaring av samtliga arkiverade journalhandlingar

Social- och omsorgsförvaltningen förvarar journalhandlingar i papper dels i närarkiv på Upplandsgatan 2, dels i arkiv på Drottninggatan 21. Båda arkiven är i princip fulla.

---

¹ Avser patientjournaler före 2022 enligt då gällande dokumenthanteringsplan.

² Socialtjänstlag 2001:453)

³ Socialtjänstförordning (2001:937)

⁴ Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Förvaltningen står därför inför ett faktum med behov av utökade lokaler om patientjournaler även fortsättningsvis ska besvaras på papper för all framtid. Särskilda krav ställs på arkivlokaler gällande brand- och säkerhetssynpunkt.

Förvaltningen har till kommunarkivet löpande överlämnat patientjournaler enligt PDL (äldre än tio år) samt journalhandlingar LSS/SoL (enligt principen 5, 15 och 25 och äldre än fem år). Handlingarna tillhör därmed kommunstyrelsen som är arkivmyndighet för kommunarkivet.

Utlämnade av äldre patientjournaler

Under de senaste tio åren har färre än tio patientjournaler som är äldre än tio år lämnats ut. Detta enligt uppgift från medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Vad säger lagen?

I patientdatalagens (2008:355) 3 kap. 17 § står det följande:

17 § En journalhandling ska bevaras minst tio år efter det att den sista uppgiften fördes in i handlingen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa slags journalhandlingar ska bevaras under längre tid än tio år. Särskilda bestämmelser om bevarande av journalhandlingar som tagits om hand efter beslut av Inspektionen för vård och omsorg finns i 9 kap. 4 §. *Lag (2012:954).*

Vad säger allmänna råd "Gallringsråd nr 6 Bevara eller gallra"

Vid vård av en patient ska det föras en patientjournal. I patientdatalagen stadgas att patientjournaler ska bevaras i minst tio år efter sista anteckning. I gallringsråd nr 6 föreslås att alla patientjournaler ska bevaras i sin helhet, men att enstaka handlingstyper under vissa omständigheter ändå kan gallras om så uttryckligen anges i dokumenthanteringsplanen.

Hur gör andra kommuner

Andra kommuner, exempelvis Haninge, Kalmar, Karlsborg, Kil, Kumla, Kristianstad och Trosa, har beslutat att gallra patientjournaler.

Sydarkiveras handbok (wiki)

Digital journal

Merparten av alla journaluppgifter hanteras idag digitalt i en digital journal. Patientdatalagen är det huvudsakliga regelverket när det gäller sjukvårdens dokumentationsplikt. Lagen är teknikneutral, dvs. den gäller oavsett om journalen är digital eller på papper. Det är viktigt att journalinformationen hålls samlad, gärna i en journal i samma medium. Digital journalinformation bör inte skrivas ut utan förbli digital. Analog journalinformation på papper bör i möjligaste mån göras digital, t.ex. genom skanning, för att kunna tillföras den digitala journalen. Att skanna pappersoriginal och gallra dem efter genomförd skanning får endast ske efter att vissa åtgärder vidtagits.

I en del fall kommer det fortsatt att finnas två delar, en digital del och en analog del, av samma journal. Då hanteras de olika delarna fortsatt enligt patientdatalagen. Om det endast finns enstaka journalhandlingar i papper kan de förvaras separat från den elektroniska journalen i personnummerordning.

Samråd med Sydarkivera

Vid samråd med Sydarkivera den 27 september 2023 föreslår de att social- och omsorgsförvaltningen slutar att skriva ut journalhandlingar på papper och enbart bevarar dessa handlingar digitalt i verksamhetssystemet.

De journalhandlingar på papper som redan finns i närarkivet föreslås gallras efter tio år. Undantagna ska dock vara patientjournaler för personer födda den 5, 15 och 25 i varje månad som ska bevaras för framtida forskning.

Enligt Sydarkiveras bedömning ska däremot *alla journalhandlingar* totalbevaras digitalt i verksamhetssystemet är då det inte är praktiskt möjligt att särskilja handlingar som kan gallras.

Då kommunstyrelsen är arkivmyndighet för vård- och omsorgsnämndens äldre handlingar som finns på Kommunarkivet måste ett särskilt beslut fattas om eventuell gallring enligt samma princip. Vård- och omsorgsnämnden har levererat handlingar under perioden 2003-2011.

Social- och omsorgsförvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att patientjournaler på papper i närarkiven kan gallras tio år efter sista anteckning. Undantagna ska dock vara patientjournaler för personer födda den 5, 15 och 25 i varje månad som ska bevaras för framtida forskning.

Gallringen avser endast papper. I verksamhetssystemet totalbevaras alla journalhandlingar enligt Sydarkiveras bedömning.

Bedömningen görs utifrån från följande förutsättningar:

- Enligt kommunstyrelsens beslut den 15 december 2021, § 221, får pappershandlingar, som skannas in och förvaras i ett digitalt ärendehanteringssystem, betraktas som original och papperskopier kan gallras.
- Patientdatalagen medger gallring av journalhandlingar tio år efter det att sista uppgiften förts in.
- Efterfrågan av patientjournaler som är äldre än tio år är väldigt liten.
- När det gäller forskning anser Sydarkivera att det inte längre efterfrågas journaler i pappersform.
- Förvaltningens arkivlokaler är fulla.
- Arkivlokalerna på Upplandsgatan 2 är ursprungligen avsedda som skyddsrum och kan komma att behöva användas i krissituationer.
- Särskilda krav ställs på arkivlokaler gällande brand- och säkerhetssynpunkt. Ett av närarkiven uppfyller inte dessa krav.

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Beslutet skickas till: Arkivgruppen för uppdatering av rutiner, förvaltningsledning, kommunstyrelsen, akten

Förslag om utdelning av 2024 års kvalitetsutmärkelse

Social- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Social- och omsorgsförvaltningen föreslår att 2024 års kvalitetsutmärkelse delas mellan två pristagare

- Linda Svanberg, samordnare funktionsstöd
- Igelkottens servicehus Hus 1-3.

Utdelningen sker i samband med nämndens sammanträde den 29 augusti 2024.

Sammanfattning av ärendet

Vård- och omsorgsnämnden beslutade den 16 december 2021, § 100, att godkänna reviderade riktlinjer för nämndens kvalitetsutmärkelse. Syftet är att ta tillvara idéer från medarbetare som ser förbättringsmöjligheter i vardagen. Det kan vara kloka lösningar som gagnar verksamheten och/eller de som vi är till för genom förbättrad kvalitet eller ökad måluppfyllelse.

Utmärkelsen ges för åtgärder eller genomförbara idéer som leder till förbättringar. Det kan till exempel gälla förenkling av arbetsuppgifter, ökad kvalitet eller förbättrad organisation.

Utmärkelsen ska utgöra ett bevis/uppmuntran för ett gott arbete, eller en god idé. Det kan till exempel vara ett förslag på en ny teknisk lösning eller en metod som sparar tid eller som ökar träffsäkerheten eller måluppfyllelsen i vården.

Den totala summa som delas ut är 15 000 kronor. Priset ska användas för att främja gruppens eller individens arbete och bidra till ökad måluppfyllelse. Kommunens och förvaltningens värdegrund ska gälla då aktiviteter genomförs. Enhetschef fattar beslut om hur priset får användas. Priset ska användas senast det år det delats ut.

Social- och omsorgsförvaltningens förslag

Åtta nomineringar har kommit in under nomineringstiden januari-mars 2024. En nominering är ogiltig då den inte gäller förvaltningens personal.

Utifrån syftet/kriterierna har social- och omsorgsförvaltningens ledningsgrupp tagit fram förslag på mottagare av året kvalitetspris.

2024 års kvalitetsutmärkelse föreslås delas mellan två pristagare, nämligen Linda Svanberg, samordnare funktionsstöd samt Igelkottens servicehus Hus 1-3.

Motiveringar

- *Linda Svanberg*

Linda har med sitt stora engagemang och arbetsdriv lagt ned många timmar med bemanningshandboken. Hon har gått ut i olika grupper och informerat innehållet samt stöttat vid frågor och farhågor vad som komma skall med den. Stöttat enhetschefer med flertalet grundschema under hösten inom kommunens samt hjälpt till att släcka bränder. Under sommaren hjälpte Linda Barn & ungdom att köpa in en parcykel så att ungdomarna skulle få möjlighet till motion och utevistelse utifrån kommunmålet/hälsoåret.

- *Igelkottens servicehus Hus 1-3*

Arbetsgruppen jobbar med kvalitetshöjande åtgärder, bättre kunskap, minska stress, få trygghet, förbättra arbetsmiljö, få trivsel. En tjänst som har eftersökts i flera år av personalen men inte uppmärksamats av tidigare chefer förrän nu hösten 2023. Tjänsten håller på att upparbetas och det finns en hel del att jobba med. På cirka 6 månader märks redan vinster även om tjänsten inte har varit 100 % i arbetstid med fokus på dessa kvalitetshöjande åtgärder. Uppskattningsvis har cirka 50 % varit att ersätta frånvarande personal i hemtjänsten. Eftersom tjänsten är upplagd att vara närvarande på vardagar från klockan 7 till cirka 15 (arbetstidens slut kan variera lite pga. avtalet) så kan man snabbt styra insatser vid frånvaro i gruppen till denna tjänst så att det finns tid att få in en vikarie, på så sätt minska stressen.

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Beslutet skickas till: Linda Svanberg, Igelkottens servicehus Hus 1-3, berörda enhetschefer, Intranätet, akten

Redovisning av delegationsbeslut

Social- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Sammanfattning av ärendet

Nedan redovisas de beslut som fattats med stöd av gällande delegation på nämndens vägnar.

Tjänstemannabeslut

Datum	Typ av beslut	Beslutande
2024-04-01--05-31	Bostadsanpassning	Handläggare
2024-04-01--05-31	Färdtjänst/riksfärdtjänst	Handläggare
2024-04-01--05-31	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)	Handläggare
2024-04-01--05-31	Socialtjänstlagen (SoL)	Handläggare
2024-05-13, § 13	Beslut att godkänna Sandra Leontiou som ny verksamhetsansvarig för Lycka Omsorg AB från den 1 juni 2024. Hnr 2024:554	Petra Kruse, verksamhetschef förvaltningskontoret
2024-05-28, § 6	Beslut att rapport om oväntat dödsfall inte utgjort ett missförhållande enligt 24 e § lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (lex Sarah). Hnr 2024:588	Petra Kruse, verksamhetschef förvaltningskontoret
2024-05-31, § 10	Beslut att rapporterad händelse där brukare förvirrat sig ut nattetid bedöms vara ett allvarligt missförhållande enligt lex Sarah (SoL). Anmälan översändes till Inspektionen för vård och omsorg. Hnr 2024:606	Petra Kruse, verksamhetschef förvaltningskontoret

Utskottsbeslut

Datum	Typ av beslut	Beslutande
-------	---------------	------------

2024-05-16, §§ 19-28	Individärenden	Enskilda utskottet
----------------------	----------------	--------------------

Mona Kjellström
Nämndsekreterare

Meddelanden

Social- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av meddelandena.

Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag den 20 maj 2024, § 108: Val av Poyan Sandnell (M) som ersättare i vård- och omsorgsnämnden till och med den 31 december 2024.

Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag den 24 april 2024, § 77: Planeringsdirektiv 2025 med plan för 2026-2027. Hnr 2024:575-577.

Region Sörmland

Protokollsutdrag den 26 april 2024, från nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård:

- § 14: Kvartalsrapport jan - mars 2024 för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård. Hnr 2024:563.
- § 15: Budgetunderlag 2025-2027. Hnr 2024:564.

Social- och omsorgsförvaltningen

- Minnesanteckningar från samråd med intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet den 13 maj 2024. Hnr 2024:566.
- Minnesanteckningar från brukardialoger:
  - Norrgläntan den 6 maj 2024. Hnr 2024:581
  - Lövsågården den 17 maj 2024. Hnr 2024:569
  - Dufvegården den 20 maj 2024. Hnr 2024:570.
  - Grupp- och servicebostäder den 22 maj 2024. Hnr 2024:587.

Vård- och omsorgsnämndens fondgrupp

Har den 27 maj 2024 fördelat fondmedel avseende år 2024.

Mona Kjellström
Nämndsekreterare